

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA GMINY WIEPRZ
NA LATA 2021-2030

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I.....	4
1. WSTĘP	5
2. METODA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	6
3. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ	8
4. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE.....	12
CZĘŚĆ II DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ.....	13
5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	14
6. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA	15
6. 1. OGÓLNA LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY	15
6. 2. STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WG MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA	15
6. 3. STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH	16
6. 4. STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI	16
6. 5. URODZENIA I ZGONY ORAZ PRZYROST NATURALNY	18
6. 6. MIGRACJE.....	18
7. SYSTEM EDUKACJI	20
7. 1 PLACÓWKI OSWIATOWE	20
7. 2. PROJEKTY I PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH.....	21
8. ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY	22
9. KULTURA.....	24
10. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY	26
10. 1. OGÓLNA LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH.....	26
10. 2. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH WG WIEKU	26
10. 3. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	27
11. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	28
11. 1. OGÓLNA LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	30
11. 2. OSOBY Z ORZECZONYM STOPNIEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	30
11. 3. OSOBY Z ORZECZONĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ ZE WZGLĘDU NA WIEK	31
11. 4. OSOBY Z ORZECZONĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ SYMBOLI (PRZYCZYN) NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	32
12. PRZEMOC W RODZINIE	34
12.1. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	34
12. 2 PORADNICTWO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	35
12. 3 PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”.....	35
13. PROBLEM ALKOHOLOWY	36
14. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	39
14. 1. ASYSTENT RODZINY	39
14. 2. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.....	40
14. 3. PIECZA ZASTĘPCZA	40

15.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	42
16.	POMOC SPOŁECZNA	43
16. 1.	GOSPODARSTWA DOMOWE OBJĘTE POMOCĄ SPOŁECZNĄ	44
16. 2.	CHARAKTERYSTYKA DOMINUJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	47
16. 3.	ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH PROGRAMU „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” ORAZ „POSILEK W SZKOLE LUB W DOMU”	48
16. 4.	PRACA SOCJALNA	49
16. 5.	USŁUGI OPIEKUŃCZE	50
16. 6.	ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+” , ŚWIADCZENIA RODZINNE, PROGRAM „ZA ŻYCIEM” I PROGRAM „DOBRY START”	50
16. 7.	KARTA DUŻEJ RODZINY	51
16.8	WSPARIE DLA DZIEI DO LAT 3.....	51
17.	INSTYTUCJE WSPARCIA SPOŁECZNEGO	56
	CZĘŚĆ III PROGNOZA ZMIAN	58
18.	PROGNOZA ZMIAN	59
19.	MONITORING I EWALUACJA	60
	CZĘŚĆ IV. CZĘŚĆ STRATEGICZNA.....	61
20.	CEL GENERALNY I CELE STRATEGICZNE	62
21.	CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘCIA, WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH, PODMIOTY ODPOWIEDZIALEN ZA REALIZACJĘ, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, NAKŁADY FINANSOWE I HARMONOGRAM REALIZACJI.....	64
22.	RAMY FINANSOWE	69
23.	SPIS TABEL, WYKRESÓW	70

CZEŚĆ I

**CZEŚĆ WSTĘPNA ZAWIERA ELEMENTARNE INFORMACJE
DOTYCZĄCE ZASAD KONSTRUOWANIA DOKUMENTU.
PRZEDSTAWIONE W NIEJ ZOSTAŁY ASPEKTY PRAWNE,
BĘDĄCE PODSTAWĄ DZIAŁANIA SAMORZĄDU LOKALNEGO,
NA KTÓRYCH OPIERA SIĘ LOKALNA POLITYKA SPOŁECZNA**

1. WSTĘP

Przyjęcie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych jest zadaniem obligatoryjnym, przypisanym władzom gminy na mocy przepisów ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. O potrzebie stworzenia strategii decyduje także środowisko lokalne, które wykazuje duże zainteresowanie problemami społecznymi w swoim otoczeniu. Poniższy dokument:

- wytycza cele strategiczne projektowanych zmian,
- wytycza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych,
- zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian,
- wskazuje na sposób realizacji podejmowanych przedsięwzięć,
- określa ramy finansowe,
- wyznacza wskaźniki realizacji działań.

Prezentowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych spełnia wymagania stawiane nowoczesnym, kompleksowym dokumentom strategicznym, wprowadzając podstawę do działań rozwojowych w perspektywie najbliższych lat. Niniejsza strategia zachowuje standardowy układ właściwy dla dokumentu i obejmuje następujące części:

- część diagnostyczną, w której opisano fundamentalne dziedziny polityki społecznej (J. Auleytner)¹ na terenie Gminy Wieprz: politykę ludnościową i rodzinną, politykę w dziedzinie zatrudnienia, warunków i ochrony pracy, politykę mieszkaniową, politykę w zakresie ochrony zdrowia, politykę oświatową, politykę kulturalną, politykę w zakresie zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej, politykę w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania szeroko rozumianym zjawiskom dezorganizacji społecznej oraz patologii społecznej;
- część prognostyczną, mającą na celu wskazanie głównych problemów Gminy Wieprz;
- część strategiczną wskazującą zidentyfikowane obszary strategicznej interwencji, odpowiadające im cele strategiczne i operacyjne oraz proponowane działania. Dla każdego z zaproponowanych działań, przedstawiono sugerowane wskaźniki, pozwalające na monitorowanie zmian, a także wskazano podmioty odpowiedzialne za prowadzenie monitoringu;
- ramy finansowe działań w perspektywie do 2030 roku.

¹ Auleytner J., Polska polityka społeczna. Ciągłość i zmiany. Warszawa 2004

2. METODA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Przy tworzeniu strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Wieprz wybrano Metodę Aktywnego Planowania Strategii jako najbardziej odpowiednią dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej. Planowanie społeczne oparte na tej metodzie bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz wiedzy ekspertów. Prezentacja wyników badań diagnostycznych dotyczących mieszkańców gminy, składała się z analizy dokumentów pozyskanych z następujących instytucji:

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej przebiegał według 4 etapów:

1. **Analiza problemów** - której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki diagnozy oraz dostępne analizy dotyczące poszczególnych działów polityki społecznej i uporządkowanie ich w związku przyczynowo – skutkowe.
2. **Analiza głównych celów polityki społecznej** - które umożliwiły wskazanie i identyfikację strategicznych celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi generalnemu strategii przypisano cele strategiczne oraz kierunki działań szczegółowych oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do projektowania projektów socjalnych oraz programów szczegółowych.
3. **Określenie wskaźników realizacji** - które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów w poszczególnych dziedzinach polityki społecznej. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2030 roku. Niemniej monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będzie dokonywana nie rzadziej niż raz w roku. Ze względu na fakt, że strategia będzie obowiązywała od 2021 roku pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w roku 2022.
4. **Określenie ram finansowych** - które określają limit środków, które gmina zamierza przeznaczyć na realizację. Określenie ram finansowych na poziomie celów strategicznych przeprowadzono analizą kosztów poszczególnych przedsięwzięć w ramach celów strategicznych możliwych źródeł finansowania oraz prognozą finansową na poszczególne lata realizacji strategii. W rozdziale pt. ramy finansowe zawarto adnotacje, iż zastrzega się możliwość dokonywania korekt ram finansowych ze względu na możliwość dostępności środków finansowych własnych oraz zewnętrznych ze względu na fakt, iż określone ramy finansowe opierają się wyłącznie na prognozie finansowej, która może ulec zmianie.

Wychodząc naprzeciw problemom, władze samorządowe realizujące zadania własne wynikające z wielu ustaw i rozporządzeń, przeprowadziły proces planowania społecznego: od inwentaryzacji zjawisk i problemów społecznych poprzez ich diagnozę do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, która stanowi wyznacznik i podstawę do dalszego planowania społecznego w postaci gminnych programów i projektów z zakresu polityki społecznej.

Naczelną przesłanką przygotowania strategii była koncepcja zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywnej polityki społecznej. Ta pierwsza nakazuje brać pod uwagę w trakcie planowania społecznego wszystkie obszary polityki społecznej. Natomiast aktywna polityka społeczna oznacza opracowanie i wdrażanie wygenerowanych w procesie planowania społecznego aktywnych form oddziaływania na zidentyfikowane grupy problemowe.

3. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Na poziomie europejskim i międzynarodowym:

1. „Europa 2020” jest nową strategią gospodarczą Unii Europejskiej zastępującą Strategię Lizbońską. Strategia „Europa 2020” skupia się wokół trzech powiązanych ze sobą priorytetów:
 - Rozwój inteligentny (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji).
 - Rozwój zrównoważony (wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej).
 - Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną).
2. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych ratyfikowana przez Prezydenta Polski w roku 2012 ma na celu popieranie, ochronę i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności. Dokument kładzie nacisk na prowadzenie konsultacji z osobami niepełnosprawnymi w zakresie spraw związanych z osobami niepełnosprawnymi oraz angażowanie tych osób, w tym niepełnosprawnych dzieci, w te procesy, za pośrednictwem reprezentujących je organizacji.
3. Traktat Akcesyjny - na mocy niniejszego Aktu nowe Państwa Członkowskie przystępują do decyzji i umów przyjętych przez przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w ramach Rady Wspólnoty. Nowe Państwa Członkowskie zobowiązują się przystąpić od dnia przystąpienia do wszystkich innych umów zawartych przez obecne Państwa Członkowskie i dotyczących funkcjonowania Unii lub związanych z jej działaniami. Oznacza to, że Polska zobowiązuje się do przestrzegania wszystkich norm prawnych i przyjętych strategii rozwojowych dla poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego,
4. Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w unii europejskiej:
 - Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku określające wspólne zasady, przepisy i normy dotyczące wdrażania pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
 - Rozporządzenie (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku określające zadania Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w tym zakres udzielanego wsparcia, przepisy szczególne i rodzaje wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem;
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

- i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006;
- Rozporządzenie (UE) Nr 1304/2013 określające specyficzne postanowienia dotyczące działań, które mogą być wspierane przez Europejski Fundusz Społeczny.

Na poziomie krajowym:

1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”, której głównym celem jest rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia, szczególnie osób z grup będących w gorszym położeniu na rynku pracy, rozwój ekonomii społecznej, kształcenie ustawiczne, poprawę dostępności zasobów mieszkaniowych, wsparcie rodzin w opiece nad dzieckiem, rozwój form i metod pracy z rodziną w kryzysie, wprowadzenie nowych form opieki nad osobami niesamodzielnymi, tworzenie modelu kompleksowego wsparcia osób starszych
2. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL), której głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.
3. Krajowy Program Reform (KPR), jest to kluczowy element wdrażania „Europy 2020”, którego głównym celem jest budowa trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, przy łączeniu celów unijnych z priorytetami krajowymi.
4. Krajowy Program Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 (MPiPS). Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia aktywności społecznej, oraz zwiększenia gotowości do podejmowania pracy, a tym samym poprawy poziomu zatrudnienia. W programie wskazano pięć celów operacyjnych:
 - Usługi dla aktywności i profilaktyki – ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży,
 - Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży na wejście w rynek pracy,
 - Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko,
 - Zapobieganie niepewności mieszkaniowej,
 - Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

Inne działania i programy rządowe:

- Wsparcie dla bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy (MRPiPS),
- Wsparcie rodzin z dziećmi oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (MRPiPS),

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych (MRPiPS),
- Zmiana zasad podlegania ubezpieczeniu społecznemu wobec niektórych rodzajów wykonywania pracy (MRPiPS),
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych (MRPiPS),
- Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego młodzieży (MRPiPS/OHP),
- Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej poprzez zapewnienie funkcji socjalnej szkoły (MEN),
- Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych (MRPiPS),
- Rozwój sektora ekonomii społecznej (MRPiPS),
- Zmiany w systemie pomocy społecznej (MRPiPS),
- Pomoc państwa w zakresie dożywiania (MRPiPS),
- Program rządowy Rodzina 500+,
- Program „Za życiem”.

Na poziomie regionalnym:

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 „Małopolska 2020. Nieograniczone możliwości”. Przyjęta przez Sejmik 26 września 2011 roku, wyznacza cele, które – jako społeczność regionalna — możemy i chcemy osiągnąć w perspektywie roku 2020. Jej cel to: „Małopolska atrakcyjnym miejscem życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnym wartościami uniwersalnymi, tożsamością i aspiracjami swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącym szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”.²

Na poziomie lokalnym:

Strategia Rozwoju Gminy Wieprz na lata 2015-2022. Dokument przyjęty w maju 2015 roku. Zawiera szczegółową diagnozę gminy, a także zestawienie potrzeb inwestycyjnych zgłaszanych przez poszczególne sołectwa, analizę mocnych i słabych stron gminy oraz cele strategiczne. Należą do nich: Cel strategiczny 1: Poprawa warunków życia mieszkańców, a w nim cele szczegółowe: rozwój e-usług publicznych oraz elektronicznej administracji, zwiększenie oferty kulturalnej dla wszystkich grup wiekowych, promocja gminy w kraju i województwie, promocja gminy

² <http://www.malopolskie.pl/RozwojRegionalny>

poza granicami kraju, kultywowanie lokalnych tradycji kulinarnych, muzycznych, artystycznych, sposobu gospodarowania oraz zanikających zawodów, promocja zdrowego stylu życia, podnoszenie świadomości zdrowotnej mieszkańców, odbudowa, rewitalizacja oraz wzmocnienie roli centrów miejscowości. Cel strategiczny 2 to: Budowa i wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorców z terenu Gminy Wieprz, a w nim cele szczegółowe: gospodarowanie budynków znajdujących się w zasobie gminnym na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej, promocja działalności gospodarczej na terenie gminy oraz rozwój współpracy samorządu gminnego z inwestorami, promocja informacji o zewnętrznych źródłach finansowania rozwoju sektora MSP. Cel strategiczny 3 to: Poprawa stanu środowiska naturalnego, a w nim cele szczegółowe: ograniczanie niskiej emisji na terenie Gminy Wieprz, popularyzacja wykorzystania odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym, wprowadzenie niskoemisyjnego transportu gminnego, rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy, utworzenie kompleksowego systemu gospodarki ściekowej, rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych, wsparcie służb ratunkowych, usprawnienie procesu zbiórki odpadów komunalnych oraz funkcjonowania punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Cel strategiczny 4 to: Bezpieczeństwo w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę (cele szczegółowe: modernizacja urządzeń wodociągowych, automatyzacja procesów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, dostosowanie struktury zarządzania operatorów urządzeń wod.-kan. do zmieniających się warunków. Cel strategiczny 5 to: Rozwiązywanie problemów społecznych na terenie Gminy Wieprz., a w nim cele szczegółowe: rozwój infrastruktury pomocy społecznej, integracja międzypokoleniowa, poszerzenie oferty pomocy specjalistycznej skierowanej do rodzin z występującymi problemami socjalno –bytowymi, popularyzacja aktywnych metod poszukiwania pracy. Cel strategiczny nr 6: Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z terenu Gminy Wieprz (cele szczegółowe: podniesienie wyników poszczególnych szkół w egzaminach zewnętrznych, polepszenie wizerunku placówek oświatowych, rozbudowa i wyposażenie zaplecza dydaktycznego szkół, podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli, zwiększenie bezpieczeństwa w szkole oraz poza nią. Cel strategiczny nr 7: Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz naturalnego Gminy Wieprz (cele szczegółowe: ochrona obiektów zabytkowych z terenu gminy: organizacja wydarzeń kulturalnych związanych z obiektami zabytkowymi oraz ich udostępnianie, organizacja ścieżek rowerowych i edukacyjnych, ochrona różnorodności biologicznej, zagospodarowanie lokalnych zbiorników wodnych na cele turystyczne. Cel strategiczny nr 8: Rozwój infrastruktury drogowej i około drogowej na terenie Gminy Wieprz, a w nim 1 cel szczegółowy: poprawa stanu technicznego dróg.

4. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE

Zdania z zakresu polityki społecznej zostały podzielone pomiędzy administrację centralną oraz władze samorządowe różnych szczebli. W przypadku jednostek gminy, pomoc społeczna stanowi jedną z kluczowych i wymagających polityk publicznych, która wymaga uwzględnienia w długofalowych planach działań. Podstawy prawne do przygotowania strategii zostały sformułowane w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z artykułem 16b ust. 1 gminy oraz powiaty są zobligowane do przyjęcia strategii rozwiązywania problemów społecznych. Z kolei samorząd województwa został zobowiązany do przyjęcia strategii dotyczącej polityki społecznej.

Ze względu na szeroki zakres problemowy dokumentu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, faktyczne podstawy całego systemu oraz planowane działania wynikają z przepisów szeregu szczegółowych aktów prawnych, do których należą:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym;
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
3. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych;
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym;
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
6. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych;
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego;
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
9. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
13. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
14. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty;
15. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
16. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny;
17. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

CZEŚĆ II
DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Wieprz położona jest w zachodniej części województwa małopolskiego, w powiecie wadowickim. Jest to gmina wiejska, a w jej skład wchodzi 6 wsi: Wieprz, Przybradz, Nidek, Gierałtowiczki, Gierałtowiec, Frydrychowice. Łączna powierzchnia gminy wynosi 7 442 ha.

Największą część powierzchni zajmują użytki rolne stanowiące ponad 82%. Kolejno grunty leśne to niemal 11%, grunty zabudowane stanowią niecałe 5%, a pozostałe czyli nieużytki, grunty pod wodami i tereny różne – to około 2%.

TABELA 1. POWIERZCHNIA UŻYTKOWA (HA) GMINY WIEPRZ

Nazwa	powierzchnia ogółem	użytki rolne razem	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	grunty pod wodami razem	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	użytki ekologiczne	grunty rolne - nieużytki	tereny różne
Powiat wadowicki	64 440	40 903	16 703	1 077	5 466	0	128	163
% w powiecie	11,5	9,5	1,2	0,2	0,6	0,0	0,0	0,0
Gmina Wieprz	7 442	6 129	804	126	356	0	23	4
% w gminie	100,0	82,4	10,8	1,7	4,8	0,0	0,2	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS- Bank Danych Lokalnych

6. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Dane dotyczące rozdziału „Struktura demograficzna” pochodzą z Urzędu Gminy Wieprz. W opracowanej Strategii, wyszczególniono liczbę mieszkańców ze względu płeć, na ekonomiczne grupy wiekowe³, miejscowość zamieszkania, określono liczbę urodzeń, zgonów oraz wyznaczono na tej podstawie wskaźnik przyrostu naturalnego, a także określono liczbę zawartych małżeństw i rozwodów. Pokazano dane za lata 2017-2019 aby uchwycić dynamikę zjawiska.

6. 1. OGÓLNA LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY

W 2017 roku w gminie mieszkały 12 252 osoby. W 2018 roku liczba mieszkańców zwiększyła się do 12 363 osób. W 2019 roku odnotowano kolejny wzrost liczby mieszkańców do 12 426. W podziale na płeć, niewielką przewagę stanowili mężczyźni tj. w 2019 roku 50,3%.

TABELA 2. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	LICZBA	%	LICZBA	%	LICZBA	%
LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY	12252	100,0	12363	100,0	12426	100
W TYM KOBIETY	6079	49,6	6134	49,6	6173	49,7
W TYM MĘŻCZYŹNI	6173	50,4	6229	50,4	6253	50,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

6. 2. STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WG MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA

Gmina podzielona jest na 6 wsi. Największą wsią pod względem liczby mieszkańców jest Wieprz, w której odsetek liczby mieszkańców wyniósł w 2019 roku 42,0%. W czasookresie 2017-2019 we wszystkich wsiach liczba mieszkańców wzrosła. Natomiast odsetek mieszkańców w poszczególnych miejscowościach w stosunku do ogółu mieszkańców gminy nie zmieniał się zasadniczo, np. w Wieprzu wyniósł przez 3 lata 42,0%.

TABELA 3. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ WG MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA W LATACH 2017-2019

	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	LICZBA	%	LICZBA	%	LICZBA	%
Frydrychowice	2901	23,7	2922	23,6	2928	23,6
Gieraltowice	1293	10,6	1310	10,6	1312	10,6
Gieraltowiczki	455	3,7	453	3,7	464	3,7

³ Ekonomiczne grupy wiekowe, to grupy ludności z uwagi na wiek zdolności do pracy tj. wiek przedprodukcyjny, czyli osoby młode do 17 roku życia, wiek produkcyjny, czyli kobiety od 18 do 59 roku życia i mężczyźni od 18 do 64 roku życia oraz wiek poprodukcyjny w przypadku kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Nidek	1400	11,4	1435	11,6	1438	11,6
Przybradz	1052	8,6	1049	8,5	1060	8,5
Wieprz	5151	42,0	5194	42,0	5224	42,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

6. 3. STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH

Zagadnienia dotyczące liczby mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych są szczególnie ważne dla formułowania odpowiednich regionalnych polityk np. rynku pracy. W analizie procesu starzenia się ludności ważne jest określenie relacji pomiędzy ludnością w wieku nieprodukcyjnym (czyli przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) oraz ludnością produkcyjną dla właściwego funkcjonowania systemu zabezpieczeń społecznych.

Z danych statystycznych Urzędu Gminy w Wieprzu wynika, że odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym był w 2019 roku na poziomie sięgającym 22,3%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 62,3%, a osoby w wieku poprodukcyjnym 15,4%. Analiza danych za 3 lata wykazała zwiększanie się odsetka osób starszych oraz niewielki wzrost odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym.

TABELA 4. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH W LATACH 2017-2019

	WIEK PRZEDPRODUKCYJNY		WIEK PRODUKCYJNY		WIEK POPRODUKCYJNY	
	L.OSÓB	%	L.OSÓB	%	L.OSÓB	%
2017 ROK	2711	22,1	8219	67,1	1322	10,8
2018 ROK	2758	22,3	7732	62,5	1873	15,2
2019 ROK	2775	22,3	7739	62,3	1912	15,4

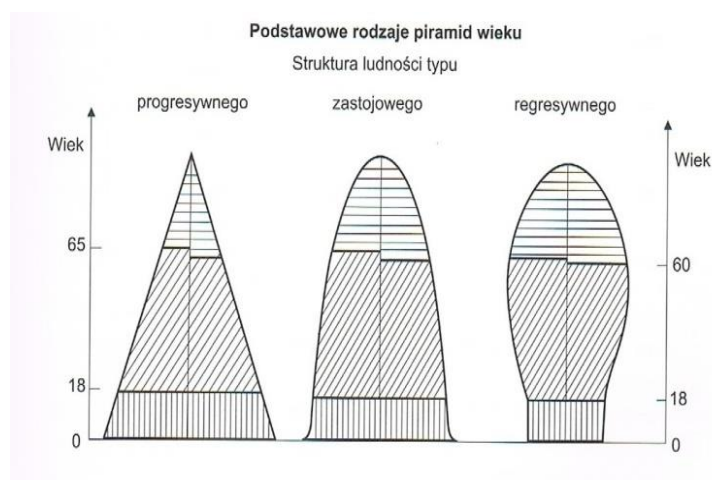
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

6. 4. STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI

Struktura ludności według wieku i płci ma podstawowe znaczenie dla kształtowania się procesów demograficznych. Oddziałuje ona również w znaczący sposób na migracje – zarówno wewnętrzne jak i zagraniczne. Graficznym obrazem stanu i struktury ludności na danym obszarze jest tzw. piramida wieku. Analizując empiryczne struktury wieku warto odwołać się do struktur modelowych zaproponowanych pod koniec XIX w. przez Sundbärga, który wyróżnił trzy podstawowe struktury modelowe: progresywną, stacjonarną (zastojową) i regresywną. W pierwszym przypadku piramida ma kształt trójkąta równoramiennego, występuje w populacjach o wysokiej

rodności i jest charakterystyczna dla społeczeństwa młodego. Struktura zastojowa kształtuje się w rezultacie jednakowego natężenia urodzeń i zgonów, a piramida wieku ma kształt podobny do dzwonu. Typ trzeci struktury wieku właściwy jest dla społeczeństwa starego i jest wynikiem malejącego natężenia urodzeń. Przy wysokich wartościach przeciętnego dalszego trwania życia występują niekorzystne relacje między grupami wieku: produkcyjnego oraz przed- i poprodukcyjnego. Utrzymywanie się w dłuższym okresie czasu przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń prowadzi do zjawiska depopulacji. Obrazem graficznym takiej struktury wieku jest piramida o zdecydowanie zwężającej się podstawie (kształt wrzeciona).⁴

WYKRES 1. MODELE STRUKTURY LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I WIEKU (PIRAMIDY WIEKU I PŁCI)

Źródło: opracowanie własne na podstawie J.Z Holzer: *Demografia*. Warszawa 2003

Poddając analizie dane demograficzne Gminy Wieprz, można stwierdzić, że gmina należy do modelu progresywnego. Wskazuje na to wysoki udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynoszącym 22,3% oraz stosunkowo niski udział osób w wieku poprodukcyjnym wynoszącym 15,6%. Tendencja wskaźników wskazuje jednak, że w najbliższych latach gmina przejdzie do modelu zastojowego. Odsetek osób starszych będzie bliski odsetkowi osób w wieku przedprodukcyjnym. Obecnie jednak liczba ludności wzrasta, a przyrost naturalny jest dodatni.

⁴ Elżbieta Sojka, Analiza porównawcza struktur i procesów ludnościowych w wybranych krajach UE z wykorzystaniem metod taksonomicznych, *Acta Universitatis Lodziensis Folia Oeconomica* 253, 2011, s. 300

6. 5. URODZENIA I ZGONY ORAZ PRZYROST NATURALNY

Kluczową kwestią w diagnozie sytuacji demograficznej mieszkańców gminy jest liczba urodzeń i zgonów oraz wyznaczenie na podstawie tych wartości wskaźnika przyrostu naturalnego. Polityka ludnościowa w gminie powinna uwzględniać potrzeby mieszkańców związane z fazami życia i różną sytuacją materialną oraz zwracać uwagę na problemy dotyczące w dużej mierze systemu edukacyjnego i uwarunkowań rynku pracy. Dodatkowo przy wzroście liczby najstarszych mieszkańców, powinno się opracować założenia polityki ukierunkowanej na seniorów, która winna być kompleksowa, nakierowana na godne i zdrowe starzenie się, włączając w to działania różnych organizacji i instytucji.

W latach 2017-2019 liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów. Przyrost naturalny w badanych latach był dodatni. Wskaźnik przyrostu naturalnego wyrażany w %, określający przyrost naturalny w stosunku do liczby mieszkańców wynosił w 2019 roku 0,2%.

TABELA 5. URODZENIA, ZGONY I PRZYROST NATURALNY W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 ROK	2018 ROK	2019 ROK
LICZBA URODZEŃ	155	159	150
LICZBA ZGONÓW	116	113	131
PRZYROST NATURALNY	39	46	19
WSKAŹNIK PRZYROSTU NATURALNEGO	0,3	0,4	0,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

6. 6. MIGRACJE

Liczba osób napływających na dany obszar zależy w wielu przypadkach od różnych czynników, ale przede wszystkim w czasach współczesnych od możliwości zatrudnienia w danej gminie lub w jej pobliżu. Jeżeli w grę nie wchodzi dla pewnych grup ludności zatrudnienie, to ważnymi czynnikami są jakość środowiska przyrodniczego i społecznego, cena mieszkań (ziemi), koszty utrzymania, dostępność do infrastruktury, a także więź rodzinna. Wg definicji z GUS, migracje wewnętrzne to zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym: w przypadku gmin miejsko - wiejskich, zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy, z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie.⁵

⁵ http://old.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-366.htm

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 roku w ruchu wewnętrznym zameldowały się 144 osoby, a wymeldowały 74. Za granicę wymeldowało się 5 osób, a z zagranicy zameldowało się 152 osoby.

TABELA 6. MIGRACJE WEWNĘTRZE, ZEWNĘTRZE I ZAGRANICZNE W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2018-2019

Nazwa	zameldowania w ruchu wewnętrznym		zameldowania z zagranicy		wymeldowania w ruchu wewnętrznym		wymeldowania za granicę		zameldowania ogółem		wymeldowania ogółem		saldo migracji ogółem	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Powiat wadowicki	1 445	1 552	62	49	1 632	1 712	58	52	1 507	1 601	1 690	1 764	-183	-163
Gmina Wieprz	144	137	8	4	74	97	5	1	152	141	79	98	73	43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

7. SYSTEM EDUKACJI

Termin edukacja obejmuje całość procesów i działań zmierzających do wychowania osoby. Na działania i procesy składa się socjalizacja, kształcenie, nauczanie, uczenie się. Jest to nabywanie cech, umiejętności potrzebnych do życia w społeczeństwie. To stymulowanie rozwoju osoby, z odnajdywaniem własnych możliwości i własnej tożsamości.⁶

Od początku 2017 roku wprowadzana była reforma oświaty, której głównym celem było lepsze przygotowanie uczniów kończących cały cykl kształcenia do potrzeb rozwoju indywidualnego oraz potrzeb nowoczesnego rynku pracy, do czego potrzebny jest solidny fundament wykształcenia ogólnego. Kluczowe elementy reformy to:

- Zmiana struktury systemu oświaty polegająca na wprowadzeniu długiej 8-klasowej szkoły podstawowej oraz 4-letniego liceum ogólnokształcącego i 5-letniego technikum.
- Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dla 6-latków, w trakcie którego dziecko uczy się podstawowych umiejętności, a jego nauka, podobnie jak nauka w szkole jest objęta subwencją oświatową z budżetu państwa.
- Zapewnienie darmowych podręczników.
- Wzmocnienie kształcenia ogólnego i zawodowego w szkołach średnich poprzez wydłużenie o rok cyklu kształcenia.
- Wprowadzenie 3-letniego kształcenia branżowego (1 kwalifikacja w danym zawodzie) z możliwością nabywania dalszych kwalifikacji i przygotowania do matury w 2-letniej szkole branżowej II stopnia.
- Upowszechnienie kształcenia dualnego realizowanego we współpracy z przedsiębiorcami.
- Zwiększenie udziału pracodawców we współfinansowaniu kształcenia zawodowego poprzez utworzenie Funduszu Rozwoju Edukacji Zawodowej.⁷

7.1 PLACÓWKI OSWIATOWE

Dane na temat placówek oświatowych dotyczą 2020 roku (baza SIO, stan na 30 września). Na terenie gminy funkcjonowały takie placówki jak: Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Brzechwy w Frydrychowicach (w skład którego wchodzi szkoła i przedszkole), Zespół Szkolno

⁶ E. Rogalska „Edukacja jako podstawowe pojęcie i kategoria pedagogiczna” <http://www.publika-cje.edu.pl/pdf/11874.pdf>

⁷ Krótka Informacja o Polskim Systemie Edukacji 2017/2018. http://eurydice.org.pl/wp-content/uploads/2017/10/System-edukacji-w-Polsce_2017_2018_PL.pdf

– Przedszkolny im. Michała Szczygła w Gieraltowicach (w skład którego wchodzi szkoła i przedszkole), Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nidku (w skład którego wchodzi szkoła i przedszkole), Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1 im. Jana Pawła II w Wieprzu (w skład którego wchodzi szkoła i przedszkole), Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Wieprzu (w skład którego wchodzi szkoła i przedszkole), Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Władysława Broniewskiego w Przybradzu (w skład którego wchodzi szkoła i przedszkole).

TABELA 7. PLACÓWKI OŚWIATOWE NA TERENIE GMINY WIEPRZ

	Liczba dzieci
Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Brzechwy w Frydrychowicach	286
w tym w oddziale przedszkolnym	148
Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Michała Szczygła w Gieraltowicach	158
w tym w oddziale przedszkolnym	75
Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nidku	149
w tym w oddziale przedszkolnym	50
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1 im. Jana Pawła II w Wieprzu	234
w tym w oddziale przedszkolnym	100
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Wieprzu	223
w tym w oddziale przedszkolnym	71
Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Władysława Broniewskiego w Przybradzu	125
w tym w oddziale przedszkolnym	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

7. 2. PROJEKTY I PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Szkoły na terenie Gminy Wieprz realizują corocznie liczne programy i projekty, do których należą m.in: Modernizacja kształcenia – „SPINKA”, Program dla szkół „Owoce w szkole”, „Szkłanka mleka”, „Trzymaj formę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Między nami kobietkami”, „Mleko z klasą”, „Mamo tato nie pal przy mnie”, „Już pływam” i „Umiem pływać”- nauka pływania, „Jeźdź z głową”- nauka jazdy na nartach, „Akademia bezpiecznego Puchatka”, „Szkoła do hymnu”, projekt „LOWE” - Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji, projekt OSA „Otwarta Strefa Aktywności”, projekt SKS – Szkolne Kluby Sportowe, projekt gimnastyka korekcyjna, programy profilaktyczno – wychowawcze.

8. ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego informuje nas o podstawowych definicjach do niniejszego rozdziału. Zgodnie z nią:

- Mieszkaniowy zasób gminy, to lokale stanowiące własność gminy albo gminnych osób prawnych lub spółek handlowych utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego, a także lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów;
- Lokal, to miejsce służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Lokalem nie jest pomieszczenie przeznaczone do krótkotrwałego pobytu osób, w szczególności znajdujące się w budynkach internatów, burs, pensjonatów, hoteli, domów wycieczkowych lub w innych budynkach służących do celów turystycznych lub wycieczkowych.
- Lokal socjalny - lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5m², a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie.

Obecnie w mieszkaniowym zasobie Gminy Wieprz są 22 lokale, w miejscowościach: Gierałtówice, Nidek, Frydrychowice, Przybradz i Wieprz. Łącznie w tych lokalach mieszka 37 osób. Wszystkie lokale wyposażone są w niezbędne instalacje, niektóre posiadają zbiorniki na ścieki, inne są przyłączone do sieci kanalizacyjnej lub posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wg danych w latach 2018-2019 nie było wyroków sądowych zobowiązujących gminę do zapewnienia lokalu socjalnego i lokalu tymczasowego. Nie odnotowano też rodzin oczekujących na lokal.

TABELA 8. MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY WIEPRZ W LATACH 2018-2019

Miejscowość	Liczba lokali	Liczba osób zamieszkałych	Wyposażenie
Nidek (Św.Szymona)	4	9	Instalacja wod-kan, C.O, gazowa, elektryczna, przydomowa oczyszczalnia ścieków
Gierałtówice (Zatorska)	4	9	Instalacja wod-kan, C.O/piec na paliwo stałe, gazowa, elektryczna, przydomowa oczyszczalnia ścieków
Gierałtówice (Dworska)	3	6	Instalacja wod-kan, elektryczna, ogrzewanie elektryczne, zbiornik na ścieki
Frydrychowice (Widokowa)	1	1	Instalacja wod-kan, elektryczna, C.O na gaz, przydomowa oczyszczalnia ścieków
Frydrychowice (Floriańska)	1	0	Instalacja wod-kan, elektryczna, C.O na gaz, zbiornik na ścieki

Frydrychowice (Świerkowa)	3	3	Instalacja wod-kan, elektryczna, ogrzewanie elektryczne, zbiornik na ścieki
Przybradz (Akacyjowa)	1	1	Instalacja wod-kan, elektryczna, ogrzewanie elektryczne, zbiornik na ścieki
Przybradz (Krótka)	1	1	Instalacja wod-kan, elektryczna, ogrzewanie elektryczne, zbiornik na ścieki
Wieprz (Beskidzka)	4	7	Instalacja wod-kan, elektryczna, C.O na gaz, przyłącz do sieci kanalizacji sanitarnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG

9. KULTURA

Główną instytucją zapewniającą dostęp do kultury w Gminie Wieprz jest Gminny Ośrodek Kultury. Gminny Ośrodek Kultury w Wieprzu (zwany dalej GOK), jako samorządowa instytucja kultury, prowadzi działalność określoną statutem poprzez Gminny Ośrodek Kultury, Wiejskie Domy Kultury, w zakresie upowszechniania kultury, wychowania i edukacji kulturalnej dzieci, młodzieży i dorosłych. GOK prowadzi zajęcia w Wiejskich Domach Kultury w: Frydrychowicach, Gierałtowicach, Nidku, Przybradzu i Gierałtowiczkach. Do głównych zadań GOK należą: organizowanie imprez artystycznych, rozrywkowych, prowadzenie amatorskich zespołów artystycznych, kół i klubów zainteresowań, współpraca z organizacjami społecznymi, placówkami kulturalno-oświatowymi i instytucjami artystycznymi oraz z partnerami z zagranicy, koordynowanie i nadzorowanie działalności merytorycznej placówek kultury, rozpoznawanie i zaspakajanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców gminy.

GOK organizuje corocznie szereg imprez dla mieszkańców i wszystkich zainteresowanych. Należą do nich np. Gminny Przegląd Zespołów Jasełkowych, Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek w Wieprzu, Gminny Przegląd Grup Kolędniczych i Obrzędowych „Po kolędzie”, Koncert Kolęd i Pastorałek, Gminny Konkurs na Wieniec Dożynkowy, Gminne spotkania Chórów i Orkiestr. W wymienionych imprezach uczestniczyło blisko 1500 osób. Do innych imprez należą: Święto Gminy Wieprz, Piknik lotniczy, TRAKTORIA, Dożynki Gminne, Dni Seniora, Wieczornica.

W ramach oferty stałych zajęć GOK oferuje: zajęcia jogi, studio piosenki, warsztaty modelarskie, zajęcia muzyczne Gordonki, Klub Senior +, warsztaty plastyczne, zajęcia z aerobiku, spotkania grupy rękodzielniczej, zajęcia Klubu Kulinarnego Podróżnika, warsztaty robotyki. Szeroka jest działalność zespołów muzycznych, tanecznych, wokalnych i instrumentalnych: Orkiestry Dęte: w Wieprzu, Nidku, Frydrychowicach; Chóry: Jarzębina, Magnolia, Przyjaciółki, Frydrychowice, Storczyk oraz Kameralny Chór Prowincjonalny; zespoły wokalne: Ósme Niebo, Kwintet nie byle jaki, Studio piosenki; zespoły taneczne: Domino, Mini Domino, Fleks, Bingo, Migotki, Tęcza, Mrok, Fantazja, Smyk, Impuls, Polonez, Rytm.

GOK organizuje również szereg imprez i wydarzeń w ramach ferii zimowych i wakacji letnich. Organizuje również wycieczki zagraniczne i przedświąteczne warsztaty artystyczne we wszystkich placówkach.

Szerokie jest też uczestnictwo GOK w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych. Poniższa tabela pokazuje udział GOK w projektach w latach 2018-2019.

TABELA 9. UDZIAŁ GOK W WIEPRZU W PROJEKTACH FINANSOWANYCH ZE ŚRODÓW ZEWNETRZNYCH W LATACH 2018-2019

Działanie	Instytucja	Okres	Uczestnicy	Miejsce
MAŁOPOLSKI E-SENIOR	Fundacja Instytut Myśli Innowacyjnej	IV.2018 – IX.2020	70	Gierałtowice Wieprz Frydrychowice
STARY – NOWY - TEATR	Lokalna Grupa Działania	Do 02.2019	---	Nidek
CERMAMICZNIE _ MOZAIKOWO	Równać szanse	Luty- wrzesień 2018	200/15	Nidek
OBRAZY Z OKOLIC SOŁY	Lokalna Grupa Działania	Wrzesień 2018 – przełożony na 2019	15+	Gmina Wieprz
SISU – WYMIANA MIĘDZYNARODOWA	ERASMUS+	Luty 2018	50/7 młodzież	Nykarleby Finlandia
WIEPRZ – WYMIANA MIĘDZYNARODOWA	ERASMUS+	Październik 2018 realizacja maj 2019	36/9 młodzież	Wieprz

;

10. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY

Zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w Polsce, za osobę bezrobotną uznaje się taką, która zarejestrowała się w powiatowych urzędach pracy. Istnieje jednak duża grupa osób pozostających bez zatrudnienia, lecz nie widniejących w rejestrach urzędu pracy. Polityka rynku pracy skupia się jedynie na osobach widniejących w rejestrach urzędów pracy, gdyż tylko te dane są weryfikowalne. Na ich podstawie opracowywana jest także niniejsza analiza.

10.1. OGÓLNA LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH

Wg danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w 2017 roku liczba zarejestrowanych mieszkańców Gminy Wieprz wyniosła 169, a w 2018 roku zwiększyła się do 211. W 2019 roku wyniosła 220, co stanowiło odsetek 2,8% ogółu mieszkańców w wieku produkcyjnym.

TABELA 10. LICZBA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, W LATACH 2017-2019

	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	l. osób	% mieszkańców w wieku produkcyjnym	l. osób	% mieszkańców w wieku produkcyjnym	l. osób	% mieszkańców w wieku produkcyjnym
Ogółem	169	2,1	211	2,7	220	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

10.2. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH WG WIEKU

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach dominującą grupą są mieszkańcy Gminy Wieprz w wieku 25-34 lata stanowiący w 2019 roku niemal 30%. Kolejną grupą są osoby w wieku 35-44 lata stanowiące 25,5%.

TABELA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, WG WIEKU W LATACH 2017-2019

wiek	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%
18-24	34	20,1	31	14,7	39	17,7
25-34	59	34,9	60	28,4	64	29,1
35-44	30	17,8	53	25,1	56	25,5
45-54	22	13,0	35	16,6	32	14,5
55-59	10	5,9	19	9,0	18	8,2
60-64	14	8,3	13	6,2	11	5,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

10.3. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Najwięcej osób zarejestrowanych jest na okres 1-3 miesięcy oraz osób zarejestrowanych długo-
trwale tj. powyżej 24 miesięcy. Pierwsza z wymienionych grup w 2019 roku stanowiła 22,7% -
nastąpił wzrost odsetka w czasookresie 2017-2019. Druga grupa stanowiła 20,9%. W tym przy-
padku nastąpił spadek odsetka w badanych czasie.

**TABELA 12. LICZBA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ ZAREJESTROWANYCH
W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
W LATACH 2017-2019**

	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%
do 1 miesiąca	10	5,9	32	15,2	24	10,9
1-3 miesięcy	34	20,1	37	17,5	50	22,7
3-6 miesięcy	20	11,8	31	14,7	36	16,4
6-12 miesięcy	22	13,0	31	14,7	40	18,2
12-24 miesiące	35	20,7	28	13,3	24	10,9
powyżej 24 miesiące	48	28,4	52	24,6	46	20,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

10. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność – oznacza to trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą⁸.

- Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.
- Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.⁹

Powiatowe zespoły i wojewódzkie zespoły wydają odpowiednio orzeczenia o:

- 1) niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- 2) stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;
- 3) wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

⁹ Opracowano na podstawie: Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U – upośledzenie umysłowe, nazywane dziś raczej niepełnosprawnością intelektualną.
- 02-P – choroby psychiczne, w tym m.in. osoby z zaburzeniami psychotycznymi, zaburzenia nastroju, utrwalonymi zaburzeniami lękowymi o znacznym stopniu nasilenia czy zespołami otępienymi.
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, w tym m.in. trwałe uszkodzenie czynności ruchowej jednego lub obu fałdów głosowych, częściowa lub całkowita utrata krtani z różnych przyczyn, zaburzenia mowy spowodowane uszkodzeniem mózgu, głuchoniemota, głuchota oraz wiele innych schorzeń powodujących dysfunkcję narządu słuchu lub mowy.
- 04-O – choroby narządu wzroku, w tym m.in. wrodzone lub nabyte wady narządu wzroku, powodujące ograniczenie jego sprawności, prowadzące do obniżenia ostrości wzroku w oku lepszym do 0,3 według Snellena po wyrównaniu wady wzroku szklami korekcyjnymi lub ograniczenie pola widzenia do przestrzeni zawartej w granicach 30 stopni.
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu, w tym m.in. wady wrodzone i rozwojowe narządu ruchu, układowe choroby tkanki łącznej, zapalenie stawów, choroby zwyrodnieniowe stawów, nowotwory narządu ruchu czy amputacje oraz wiele innych schorzeń w obrębie narządu ruchu.
- 06-E – epilepsja w postaci nawracających napadów padaczkowych spowodowanych różnymi czynnikami etiologicznymi lub wyraźnymi następstwami psychoneurologicznymi.
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia, w tym m.in. przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP), zakaźne choroby płuc, prowadzące do niewydolności oddechowej, nowotwory płuc i opłucnej, wrodzone i nabyte wady serca, choroba niedokrwienna serca, kardiomiopatie, nadciśnienie tętnicze z powikłaniami i wiele innych.
- 08-T – choroby układu pokarmowego, np. stany po resekcji żołądka z różnych przyczyn z licznymi powikłaniami, przewlekłe choroby jelit o różnej etiologii, powikłane zespołem złego wchłaniania, przewlekłe choroby wątroby, przewlekłe zapalenie trzustki, nowotwory układu pokarmowego i wiele innych.
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego, w tym m.in. zaburzenia czynności dróg moczowych, choroby nerek, nowotwory układu moczowego i narządów płciowych i wiele innych.
- 10-N – choroby neurologiczne, w tym m.in. naczyniopochodny udar mózgu, guzy centralnego układu nerwowego, pourazowa cerebrastenia i encefalopatia, choroby rdzenia kręgowego i inne.
- 11-I – inne schorzenia, w tym: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, choroby układu krwiotwórczego i inne.

- 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe, powstałe przed 16 rokiem życia, z utrwalonymi zaburzeniami interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz stereotypiami zachowań, zainteresowań i aktywności o co najmniej umiarkowanym stopniu nasilenia.¹⁰

11.1. OGÓLNA LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wadowicach przekazał dane za okres 2018-2019 na temat liczby osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Wieprz z uwzględnieniem wieku, stopnia niepełnosprawności, symbolu niepełnosprawności oraz liczby symboli niepełnosprawności. Ogólna liczba osób powyżej 16 roku życia, którym wydano orzeczenie, ze względu na liczbę symboli w latach 2018-2019 uległa zwiększeniu. W 2018 roku wyniosła 105, a w 2019 roku 110. Wśród dzieci i młodzieży do 16 roku życia liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności nie uległa zmianie i była na w tych latach na poziomie 34.

11.2. OSOBY Z ORZECZONYM STOPNIEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Osobom powyżej 16 roku życia wydano orzeczenia ze względu na stopień niepełnosprawności. Dane zawarte w tabeli przedstawiają podział osób ze względu na stopień niepełnosprawności oraz przyczynę niepełnosprawności (symbol). Dane wskazują na największy udział osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności tj. blisko 45% w każdym roku.

**TABELA 13. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA,
ZE WZGLĘDU NA STOPIEŃ I SYMBOL NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2018-2019**

	2018 rok						2019 rok					
	znacznym		umiarkowany		lekki		znacznym		umiarkowany		lekki	
	1 osób	%	1 osób	%	1 osób	%	1 osób	%	1 osób	%	1 osób	%
01-U	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,2	0	0,0	0	0,0
02-P	4	10,0	6	10,7	2	7,1	8	17,4	4	6,3	2	6,1
03-L	1	2,5	0	0,0	1	3,6	0	0,0	1	1,6	5	15,2
04-O	0	0,0	2	3,6	1	3,6	0	0,0	2	3,2	0	0,0
05-R	7	17,5	21	37,5	15	53,6	5	10,9	22	34,9	17	51,5
06-E	0	0,0	1	1,8	0	0,0	0	0,0	4	6,3	0	0,0
07-S	10	25,0	12	21,4	5	17,9	10	21,7	10	15,9	4	12,1
08-T	4	10,0	1	1,8	0	0,0	1	2,2	2	3,2	0	0,0
09-M	4	10,0	6	10,7	0	0,0	4	8,7	4	6,3	1	3,0
10-N	9	22,5	4	7,1	0	0,0	4	8,7	5	7,9	2	6,1
11-I	1	2,5	3	5,4	4	14,3	11	23,9	4	6,3	1	3,0
12-C	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	4,3	5	7,9	1	3,0

¹⁰ www.niepelnosprawni.pl/

Razem	40	100,0	56	100,0	28	100,0	46	100,0	63	100,0	33	100,0
Razem %	32,3		45,2		22,6		32,4		44,4		23,2	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

11.3. OSOBY Z ORZECZONĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ ZE WZGLĘDU NA WIEK

Największą grupą, której wydano orzeczenie była grupa osób powyżej 60 lat (blisko 40% w każdym roku). Wśród tej grupy dominującą przyczyną uzyskania orzeczenia były choroby schorzenia układu oddechowego oraz schorzenia narządów ruchu. Kolejną grupę stanowiły orzeczenia wydane dla osób w wieku 41-59 lat (również blisko 40% w każdym roku). W tym przedziale wiekowym najczęstszą przyczyną były schorzenia narządów ruchu i również choroby układu oddechowego i krążenia. Wśród dzieci do 3 lat, głównymi przyczynami wydania orzeczeń były choroby neurologiczne, choroby narządów ruchu i choroby układu oddechowego i krążenia. Z kolei wśród dzieci i młodzieży w wieku 8-16 lat orzeczenia wydawane były przede wszystkim ze względu na choroby neurologiczne. Szczegóły zawiera poniższa tabela.

TABELA 14. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA ZE WZGLĘDU NA WIEK I SYMBOL NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2018-2019

	2018 rok								2019 rok							
	16-25 lat		26-40 lat		41-59 lat		60 lat i więcej		16-25 lat		26-40 lat		41-59 lat		60 lat i więcej	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
01-U	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	12,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
02-P	1	5,6	1	11,1	6	11,8	4	8,7	1	12,5	1	8,3	6	10,3	6	9,7
03-L	0	0,0	0	0,0	1	2,0	1	2,2	1	12,5	2	16,7	2	3,4	1	1,6
04-O	2	11,1	0	0,0	0	0,0	1	2,2	1	12,5	0	0,0	1	1,7	0	0,0
05-R	7	38,9	3	33,3	21	41,2	12	26,1	3	37,5	4	33,3	18	31,0	19	30,6
06-E	1	5,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	16,7	2	3,4	0	0,0
07-S	1	5,6	3	33,3	7	13,7	16	34,8	0	0,0	0	0,0	8	13,8	16	25,8
08-T	2	11,1	0	0,0	3	5,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,6
09-M	0	0,0	1	11,1	5	9,8	4	8,7	1	12,5	0	0,0	3	5,2	5	8,1
10-N	3	16,7	0	0,0	2	3,9	8	17,4	0	0,0	1	8,3	9	15,5	1	1,6
11-I	1	5,6	1	11,1	6	11,8	0	0,0	0	0,0	1	8,3	5	8,6	10	16,1
12-C	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	8,3	4	6,9	3	4,8
Razem	18	100	9	100	51	100	46	100,0	8	100,0	12	100,0	58	100,0	62	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

TABELA 15. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZAMIESZKAŁYCH W GMINIE WIEPRZ ZE WZGLĘDU NA WIEK I SYMBOL NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2018-2019

	2018 rok						2019 rok					
	0-3 lata		4-7 lat		8-16 lat		0-3 lata		4-7 lat		8-16 lat	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
01-U	0	0,0	0	0,0	1	9,1	0	0,0	0	0,0	3	14,3
02-P	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
03-L	1	6,3	1	9,1	2	18,2	2	13,3	1	12,5	1	4,8
04-O	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
05-R	1	6,3	1	9,1	0	0,0	3	20,0	3	37,5	4	19,0
06-E	2	12,5	0	0,0	1	9,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
07-S	5	31,3	1	9,1	0	0,0	3	20,0	2	25,0	0	0,0
08-T	0	0,0	0	0,0	1	9,1	0	0,0	0	0,0	1	4,8
09-M	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10-N	5	31,3	7	63,6	4	36,4	5	33,3	0	0,0	7	33,3
11-I	2	12,5	0	0,0	1	9,1	1	6,7	0	0,0	2	9,5
12-C	0	0,0	1	9,1	1	9,1	1	6,7	2	25,0	3	14,3
Razem	16	100,0	11	100,0	11	100,0	15	100,0	8	100,0	21	100,0
Razem %	42,1		28,9		28,9		34,1		18,2		47,7	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

11.4. OSOBY Z ORZECZONĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ SYMBOLI (PRZYCZYN) NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Liczba osób, które otrzymały orzeczenie ze względu na jedną przyczynę wynosiła w 2019 roku łącznie 115 osób, w tym 90 osób powyżej 16 roku życia i 25 osób poniżej tego wieku. Liczba osób, które w 2019 roku otrzymały orzeczenie ze względu na 2 przyczyny wyniosła łącznie 25, w tym 17 osób powyżej 16 roku życia i 8 osób poniżej 16 roku życia.

TABELA 16. LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ SYMBOLI PRZYCZYN NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2018-2019

	2018 rok	2019 rok
Liczba osób z jednym symbolem przyczyny niepełnosprawności	89	90
Liczba osób z dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności	13	17
Liczba osób z trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności	3	3
Razem	105	110

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

TABELA 17. LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ SYMBOLI PRZYCZYN NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2018-2019

	2018 rok	2019 rok
Liczba osób z jednym symbolem przyczyny niepełnosprawności	30	25
Liczba osób z dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności	4	8
Liczba osób z trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności	0	1
Razem	34	34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

12. PRZEMOC W RODZINIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, określa przemoc w rodzinie jako powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zjawisko przemocy w rodzinie ma charakter złożony i rozpatrywane jest zarówno w aspekcie, prawnym, psychologicznym jak i społecznym.

12.1. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wieprz został powołany Zespół Interdyscyplinarny – Koalicja Przeciwdziałania Przemocy. W ramach Zespołu utworzono grupy robocze do spraw przemocy. Dane za lata 2017-2019 wskazują na zwiększenie się liczby utworzonych grup roboczych oraz zmniejszenie się liczby osób objętych grupami roboczymi. W 2019 roku utworzono 46 grup, które objęły pomocą 27 rodzin - łącznie 94 osoby, w tym 33 kobiety, 33 mężczyzn i 28 dzieci.

TABELA 18. FUNKCJONOWANIE ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH DO SPRAW PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017 – 2019

		2017 rok	2018 rok	2019 rok	
liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych		1	1	1	
liczba posiedzeń zespołów		4	4	4	
liczba utworzonych grup roboczych		33	39	46	
liczba posiedzeń grup		51	39	46	
liczba osób objętych pomocą grup roboczych	ogółem	119	100	94	
	w tym kobiety	ogółem	38	28	33
		w tym niepełnosprawne	1	1	2
		w tym starsze	2	3	2
	w tym mężczyźni	ogółem	27	27	33
		w tym niepełnosprawni	1	0	1
		w tym starsi	2	3	2
	w tym dzieci	ogółem	54	45	28
w tym niepełnosprawne		0	0	1	
liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych		33	27	27	

Źródło: opracowanie własne na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

12.2 PORADNICTWO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2017-2019 udzielano poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego. Dane zawiera tabela.

TABELA 19. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOĄ W FORMIE PORADNICTWA W LATACH 2017 -2019 W GMINIE WIEPRZ

		2017 rok	2018 rok	2019 rok	
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	ogółem	86	126	58	
	w tym	medycznego	0	0	0
		psychologicznego	15	28	12
		prawnego	11	68	11
		socjalnego	86	30	35
		zawodowego i rodzinnego	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy

12.3 PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Interdyscyplinarne podejście do realizacji wymienionej procedury ma na celu zintensyfikowanie działań wszystkich służb na rzecz poprawy sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Wspólne opracowanie, przy udziale osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, indywidualnego planu pomocy nie będzie doprowadzało do sytuacji, gdy osobą tą zajmowało się odrębnie kilka instytucji, co w konsekwencji niekiedy skutkowało zniechęceniem, biernością i zmęczeniem osoby doznającej przemocy.

W samym 2019 roku objętych procedurą „Niebieskie Karty” było 27 rodzin. W wyniku ustania przemocy w rodzinie zakończono 19 procedur.

TABELA 20. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROCEDURĄ „NIEBIESKIE KARTY” W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

		2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"		33	27	27
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie sprawozdawczym		19	14	20
Liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty w przypadku:	ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	21	19	19
	rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	1	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy

13. PROBLEM ALKOHOLOWY

Narodowy Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych definiuje uzależnienie od alkoholu, jako kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały dla pacjenta poprzednio większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne, czasami przemożne). Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia, pozwala identyfikacja trzech lub więcej następujących cech lub objawów występujących łącznie przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia):

- 1) Silne pragnienie lub poczucie przymusu picia („głód alkoholowy”).
- 2) Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, trudności w zakończeniu picia do wcześniej założonego poziomu, nieskuteczność wysiłków zamierzających do zmniejszenia lub kontrolowania picia).
- 3) Fizjologiczne objawy stanu odstawienia pojawiającego się, gdy picie alkoholu jest ograniczone lub przerywane albo używanie alkoholu lub pokrewnie działających substancji (np. leków) w celu złagodzenia ww. objawów, uwolnienie się od nich lub uniknięcia ich.
- 4) Zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu, potrzeba spożycia większych dawek dla wywołania oczekiwanego efektu.
- 5) Z powodu picia alkoholu narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększona ilość czasu przeznaczona na zdobywanie alkoholu lub jego picie, bądź uwolnienia się od następstw jego działania.
- 6) Uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy lub problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów,

- a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii,
 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowym zadaniem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób. Gminna Komisja działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹¹.

W Gminie Wieprz w latach 2017-2019 liczba członków Gminnej Komisji wynosiła 5-6. Gminna Komisja prowadziła rozmowy interwencyjne z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy, prowadziła rozmowy z osobą doznającą przemocy w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie, motywowała sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc, motywowała dorosłe ofiary przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy, informowała o lokalnej ofercie pomocy dla dzieci krzywdzonych.

TABELA 21. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	6	5	6
Liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi Gminna Komisja przeprowadziła rozmowy	31	56	75
Liczba osób uzależnionych, wobec których Gminna Komisja wystąpiła do Sądu o leczenie odwykowe	11	6	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania PARPA-G1

¹¹ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Punkt Konsultacyjno – Informacyjny

Na terenie Gminy Wieprz działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, do którego zgłaszają się osoby mające problem alkoholowy oraz doznające przemocy. Do Punktu zgłaszają się także członkowie rodzin, w których występuje przemoc oraz sprawcy przemocy.

**TABELA 22. PUNKT KONSULTACYJNO – INFORMACYJNY W GMINIE WIEPRZ
W LATACH 2017-2019**

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba osób z problemem alkoholowym objętych pomocą Punktu	47	22	80
Liczba osób doznających przemocy objętych pomocą Punktu	31	24	36
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych pomocą punktu	23	21	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania PARPA-G1

14. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELCZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku, o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W myśl w/w ustawy, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej (rodzina zastępcza) i instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i po uzyskaniu zgody rodziców zastępczych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a. spokrewniona
 - b. niezawodowa
 - c. zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
- 2) rodzinny dom dziecka

Gmina jako podmiot odpowiedzialny za pracę z rodziną biologiczną powinna położyć szczególny nacisk na wsparcie rodzin, a umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno być ostatecznością. Wspieranie rodziny powinno polegać w szczególności na analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji rodziny.

14. 1. ASYSTENT RODZINY

Rodziny mające problem opiekuńczo - wychowawczy mogą otrzymać pomoc w formie asystenta rodziny. Asystent prowadzi pracę z rodziną poprzez realizację planu pracy we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielaniem pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – zwłaszcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udzielaniem pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych oraz wspieraniem aktywności społecznej rodziny, udzielaniem pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,

udzielanie wsparcia dzieciom, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieprzu w latach 2017-2019 zatrudniał 1 asystenta rodziny. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin w poszczególnych latach, które były pod opieką asystenta. Z danych wynika, że liczba tych rodzin utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 23. LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG ASYSTENTA RODZINY W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	14	10	11
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba dzieci w tych rodzinach objęte pomocą asystenta	32	27	29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

14. 2. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, udziela wsparcia rodzinom zmagającym się z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. Z pomocy społecznej w 2019 roku skorzystało 18 rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Żadna z tych rodzin nie była rodziną niepełną, a jedna to rodzina wielodzietna.

TABELA 24. LICZBA RODZIN, KTÓRYM GOPS UDZIELIŁ WSPARCIA Z POWODU BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO W LATACH 2017-2019

	2017 ROK		2018 ROK		2019 ROK	
	l. rodzin	%	l. rodzin	%	l. rodzin	%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	15	7,1	22	11,8	18	9,5
W tym: rodziny niepełne	1	0,5	1	0,5	0	0,0
W tym: rodziny wielodzietne	1	0,5	0	0,0	1	0,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

14. 3. PIECZA ZASTĘPCZA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach przekazało dane dotyczące liczby rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy. Ogólna liczba rodzin zastępczych w 2019 roku wyniosła 10, a liczba dzieci w nich przebywających 17 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz).

TABELA 25. FORMY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019

Formy rodzinnej pieczy zastępczej	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzinna piecza zastępcza ogółem	10	23 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz)	10	18 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz)	10	17 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz)
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	7	7 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz)	7	7 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz)	6	7 (w tym 5 dzieci z Gminy Wieprz)
Rodziny zastępcze niezawodowe	1	1 (w tym 0 z Gminy Wieprz)	1	1 (w tym 0 z Gminy Wieprz)	2	2 (w tym 0 z Gminy Wieprz)
Rodziny zastępcze zawodowe	1	6 (w tym 0 z Gminy Wieprz)	1	6 (w tym 0 z Gminy Wieprz)	1	5 (w tym 0 z Gminy Wieprz)
Rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	9 (w tym 0 z Gminy Wieprz)	1	4 (w tym 0 z Gminy Wieprz)	1	3 (w tym 0 z Gminy Wieprz)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

TABELA 26. DZIECI PRZEBYWAJĄCE W RODZINNYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ POZA TERENEM GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba dzieci przebywające w rodzinnych formach pieczy zastępczej poza terenem Gminy Wieprz	5	5	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

15. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych mierników ocenianych działań podejmowanych przez Policję. Działania muszą być oparte o współpracę wszystkich instytucji, organizacji i podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa, a w szczególności samorządów terytorialnych, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy odpowiada Komisariat Policji w Andrychowie Rewir Dzielnicowych.

W 2018 roku na terenie Gminy Wieprz podjętych zostało 99 interwencji domowych. 14 z nich dotyczyło przemocy w rodzinie. Sprawy zostały zakończone założeniem procedury Niebieska Karta. 25 interwencji zakończonych zostało zatrzymaniem osób do wytrzeźwienia. Pozostałe zostały przekazane do prokuratury oraz zostały wszczęte nowe postępowania w sprawie znęcania się nad osobą najbliższą.

W 2019 roku odnotowano 130 interwencji domowych, z czego 20 dotyczyło przemocy i zostało zakończone założeniem procedury Niebieska Karta. 29 interwencji zostało zakończonych zatrzymaniem osób do wytrzeźwienia. Pozostałe 17 zostały przekazane do prokuratury oraz zostały wszczęte nowe postępowania w sprawie znęcania się nad osobą najbliższą.

Ogólna liczba stwierdzonych przestępstw kryminalnych w Gminie Wieprz w 2018 roku wyniosła 30, a w 2019 roku 87. Liczba stwierdzonych przestępstw drogowych wyniosła w 2018 roku 21, a w kolejnym roku statystyka wykazała również taką liczbę.

TABELA 27. WYBRANE RODZAJE PRZESTĘPSTW NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2018 -2019 W PODZIALE NA PRZESTĘPSTWA WSZCZĘTE I STWIERDZONE

Kategoria przestępstw	2018 rok		2019 rok	
	wszczęte	stwierdzone	wszczęte	stwierdzone
Przestępstwa kryminalne	50	30	43	87
Zabójstwa	0	0	0	0
Bójki i pobicia	1	0	0	0
Zgwałcenia	0	0	0	0
Kradzieże	8	1	5	10
Kradzieże z włamaniem	8	1	5	0
Znęcanie się	5	7	12	5
Przestępstwa narkotykowe	4	1	2	1
Przestępstwa drogowe	28	21	19	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z KPP

16. POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieprzu realizując zadania z zakresu pomocy społecznej, działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Osoby/rodziny ubiegające się o pomoc społeczną, w tym wsparcie finansowe (udzielenie zasiłku w postaci pomocy finansowej), powinny spełniać warunki określone przez w/w ustawę. Ustawodawca określił w formie katalogu problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń socjalnych. Zgodnie z art. 7 ustawy, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony)
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej

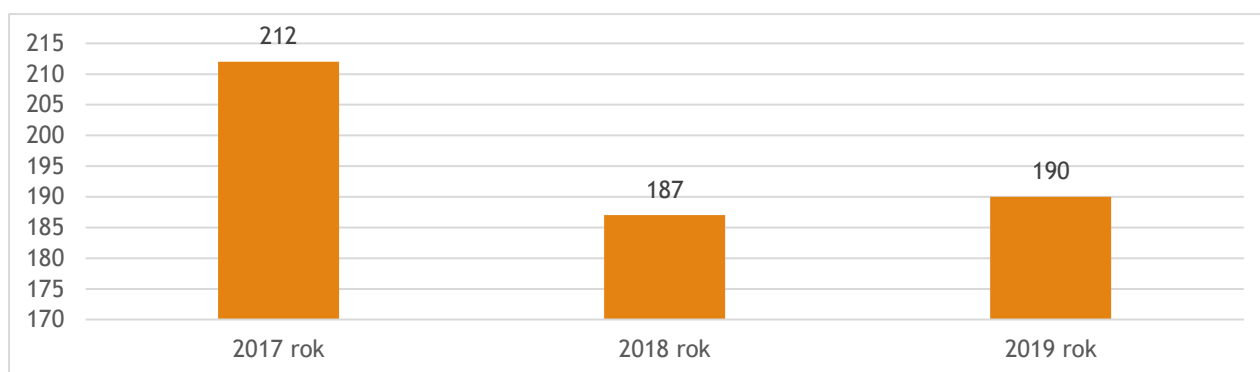
Wyznaczenie powyższego katalogu wiąże się z koniecznością badania i monitorowania, w większości przypadków wykorzystując instrumenty badań społecznych. Badania podstawowe wykonane na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, pozwalają poznać główne dysfunkcje rodzin oraz osób otrzymujących pomoc socjalną w obszarze świadczonej pomocy społecznej przez tutejszy GOPS.

16.1. GOSPODARSTWA DOMOWE OBJĘTE POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Badania zasobów Ośrodka Pomocy Społecznej umożliwiły uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące liczby gospodarstw domowych objętych wsparciem pomocy społecznej, strukturę gospodarstw domowych, liczbę dzieci w gospodarstwach domowych, która korzysta z pomocy społecznej.

Analiza danych wykazała, że na terenie Gminy Wieprz łączna liczba rodzin wymagających wsparcia ze strony pomocy społecznej wyniosła w 2019 roku 190. Liczba rodzin, które zwracają się o wsparcie z GOPS oscyluje blisko 200. Poniższy wykres przedstawia liczebność gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w latach 2017-2019.

WYKRES 2. RODZINY OBJĘTE POMOCĄ SPOŁECZNĄ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Dane wskazują, że dominującą grupą rodzin korzystających z pomocy społecznej są gospodarstwa jednoosobowe. Stanowiły one blisko 50% rodzin w danym roku.

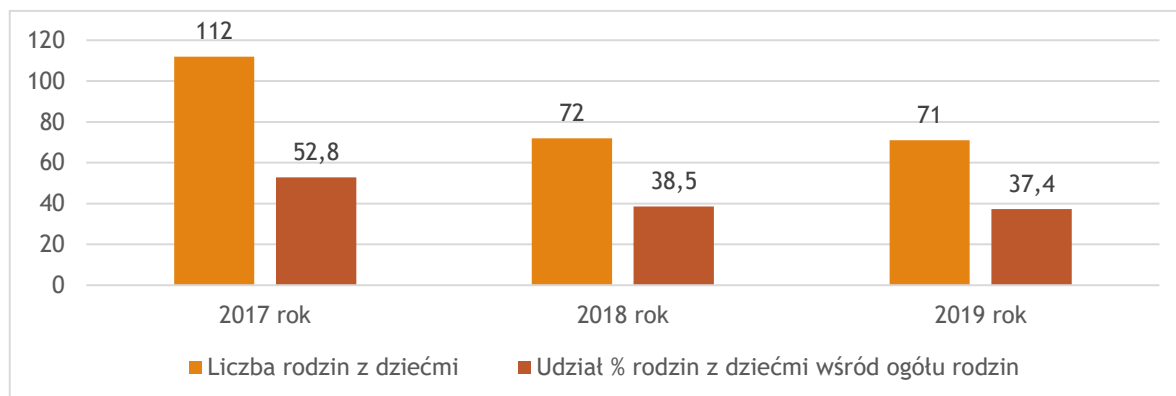
TABELA 28. UDZIAŁ PROCENTOWY (%) RODZIN KORZYSTAJĄCYCH ZE WSPARCIA GOPS W WIEPRZU, ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ OSÓB W RODZINIE W LATACH 2017-2019

RAZEM LICZBA RODZIN	2017 ROK		2018 ROK		2019 ROK	
	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%
1 OSOBA W RODZINIE	78	36,8	96	51,3	88	46,3
2 OSOBY W RODZINIE	25	11,8	22	11,8	30	15,8
3 OSOBY W RODZINIE	35	16,5	11	5,9	23	12,1
4 OSOBY W RODZINIE	25	11,8	26	13,9	17	8,9
5 OSÓB W RODZINIE	33	15,6	21	11,2	22	11,6
6 OSÓB I WIĘCEJ W RODZINIE	16	7,5	11	5,9	10	5,3
RAZEM	212	100	187	100,0	190	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Kolejną istotną kwestią charakteryzującą rodziny korzystające z pomocy społecznej, była liczba rodzin z dziećmi oraz liczba dzieci w tych rodzinach. Dominowały rodziny z 3 dzieci, a w dalszej kolejności rodziny z 2 dzieci. Zaobserwowano, że zmniejszyła się liczba rodzin z dziećmi, które zwróciły się o pomoc do GOPS. Odsetek rodzin z dziećmi w 2019 roku wśród ogółu rodzin wynosił 37,4%.

WYKRES 3. LICZBA RODZIN Z DZIEĆMI KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

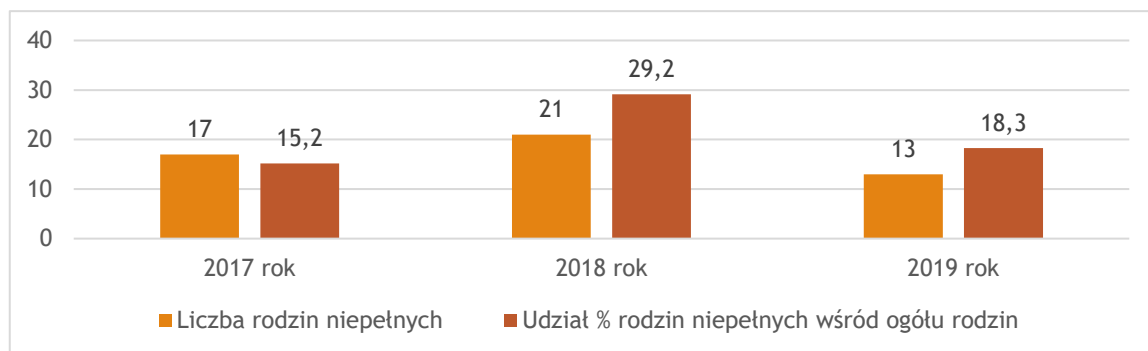
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

TABELA 29. LICZBA ORAZ UDZIAŁ PROCENTOWY RODZIN Z DZIEĆMI KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

LICZBA DZIECI	2017 ROK		2018 ROK		2019 ROK	
	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%
1 DZIECKO	46	41,1	18	25,0	17	23,9
2 DZIECI	27	24,1	25	34,7	18	25,4
3 DZIECI	32	28,6	22	30,6	23	32,4
4 DZIECI	5	4,5	4	5,6	8	11,3
5 DZIECI	0	0,0	2	2,8	4	5,6
6 DZIECI	0	0,0	0	0,0	1	1,4
7 DZIECI	2	1,8	1	1,4	0	0,0
RAZEM	112	100,0	72	100,0	71	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

Wsparciem pomocy społecznej na terenie gminy były objęte rodziny niepełne. Odsetek tych rodzin w badanych latach 2017-2019 był na poziomie 15-30% w stosunku do ogółu rodzin korzystających z GOPS. Są to głównie rodziny posiadające 1 dziecko i 2 dzieci.

WYKRES 4. LICZBA RODZIN NIEPEŁNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

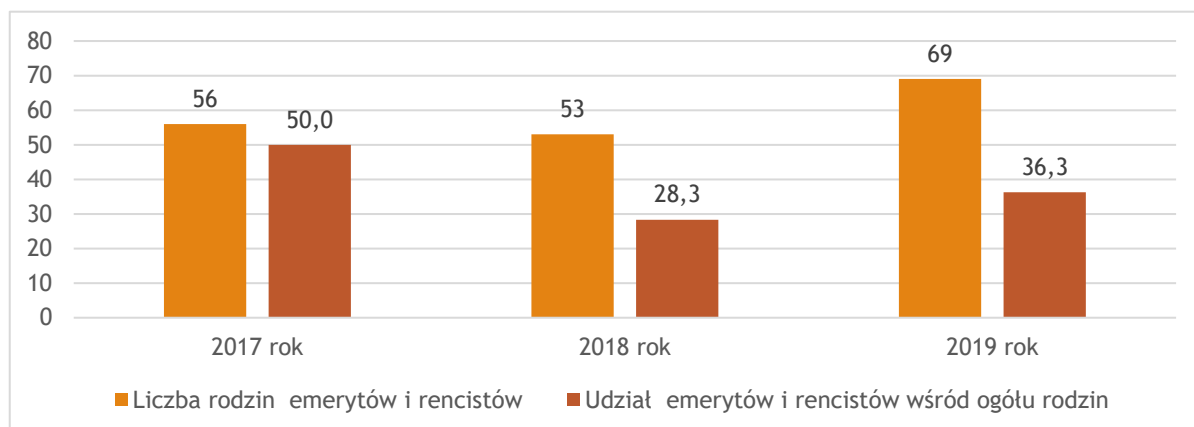
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

TABELA 30. LICZBA DZIECI W RODZINACH NIEPEŁNYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM GOPS WIEPRZ W LATACH 2017-2019

LICZBA DZIECI W RODZINACH NIEPEŁNYCH	2017 ROK		2018 ROK		2019 ROK	
	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%
1 DZIECKO	8	47,1	8	38,1	4	30,8
2 DZIECI	4	23,5	6	28,6	4	30,8
3 DZIECI	4	23,5	4	19,0	2	15,4
4 DZIECI I WIĘCEJ	1	5,9	3	14,3	2	15,4
RAZEM	17	100,0	21	100,0	12	92,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Liczba rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej wyniosła 69 w 2019 roku. W czasookresie 2017-2019 liczba ta zwiększyła się. W 2019 roku rodziny emerytów i rencistów stanowiły 36,3% ogółu rodzin objętych wsparciem GOPS.

WYKRES 5. LICZBA RODZIN EMERYTÓW I RENCISTÓW KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

TABELA 31. LICZBA RODZIN EMERYTÓW I RENCISTÓW OBJĘTYCH WSPARCIEM GOPS W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

LICZBA OSÓB W RODZINIE	2017 ROK		2018 ROK		2019 ROK	
	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%	L. RODZIN	%
1 OSOBA	36	64,3	38	71,7	49	71,0
2 OSOBY	14	25,0	13	24,5	16	23,2
3 OSOBY	3	5,4	1	1,9	3	4,3
4 OSOBY I WIĘCEJ	3	5,4	1	1,9	1	1,4
RAZEM	56	100,0	53	100,0	69	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

16. 2. CHARAKTERYSTYKA DOMINUJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Jednym z elementów przeprowadzonej diagnozy była próba określenia, w jakim stopniu odnotowane w ustawie o pomocy społecznej dysfunkcje i problemy społeczne dotyczyły mieszkańców Gminy Wieprz. Dominującą przyczyną przyznawania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba (niemal 53,2% ogółu korzystających rodzin). W czasookresie 2017-2019 odsetek rodzin w tym problemem rosł. W dalszej kolejności rodziny borykały się z ubóstwem (ponad 40%, tendencja malejąca), niepełnosprawnością (blisko 40%) i potrzebą ochrony macierzyństwa (ponad 25%). Powodem udzielanej pomocy była także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, która dotknęła nieco ponad 9% rodzin. Rodziny potrzebowały pomocy i wsparcia również ze względu na występujący alkoholizm jednego z członków rodziny, bezdomność, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, przemoc w rodzinie, klęska żywiołowa czy zdarzenie losowe.

TABELA 32. POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	L. rodzin	%	L. rodzin	%	L. rodzin	%
UBÓSTWO	105	49,5	90	48,1	82	43,2
SIEROCTWO	0	0,0	0	0,0	0	0,0
BEZDOMNOŚĆ	2	0,9	2	1,1	1	0,5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	62	29,2	52	27,8	49	25,8
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	48	22,6	34	18,2	33	17,4
BEZROBOCIE	52	24,5	39	20,9	42	22,1
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	81	38,2	70	37,4	74	38,9
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	83	39,2	85	45,5	101	53,2
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	15	7,1	22	11,8	18	9,5

W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	1	0,5	1	0,5	0	0,0
W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	1	0,5	0	0,0	1	0,5
PRZEMOC W RODZINIE	3	1,4	1	0,5	2	1,1
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ALKOHOLIZM	21	9,9	17	9,1	16	8,4
NARKOMANIA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	1,4	4	2,1	2	1,1
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ZDARZENIE LOSOWE	3	1,4	1	0,5	8	4,2
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0,0	0	0,0	6	3,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

16.3. ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH PROGRAMU „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” ORAZ „POSILEK W SZKOLE LUB W DOMU”

Wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Dane statystyczne wskazały, że liczba osób objęta Programem dożywiania w 2017 roku wyniosła 315 osób, w tym 52 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 144 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 137 osób otrzymujących pomoc na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej. W 2018 roku liczba osób korzystających z Programu nieco zmniejszyła się.

W 2019 roku ustanowiono Program „Posiłek w szkole i w domu”. Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie

finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Programem objęto 312 osób, w tym 60 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 96 uczniów szkół i 164 pozostałe osoby.

TABELA 33. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” ORAZ „POSIŁEK W SZKOLE LUB W DOMU” W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

		RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	W TYM LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POSIŁKU
2017 ROK	OGÓŁEM	315	157
	DZIECI DO CZASU ROZPOCZĘCIA NAUKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ	52	43
	UCZNIOWIE DO CZASU UKOŃCZENIA SZKOŁY PONADGIMNAZJALNEJ	144	125
	POZOSTAŁE OSOBY OTRZYMUJĄCE POMOC NA PODSTAWIE ART. 7 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	137	2
2018 ROK	OGÓŁEM	302	118
	DZIECI DO CZASU ROZPOCZĘCIA NAUKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ	58	37
	UCZNIOWIE DO CZASU UKOŃCZENIA SZKOŁY PONADGIMNAZJALNEJ	103	82
	POZOSTAŁE OSOBY OTRZYMUJĄCE POMOC NA PODSTAWIE ART. 7 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	150	2
2019 ROK	OGÓŁEM	312	117
	DZIECI DO CZASU ROZPOCZĘCIA NAUKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ	60	41
	UCZNIOWIE DO CZASU UKOŃCZENIA SZKOŁY PONADGIMNAZJALNEJ	93	74
	POZOSTAŁE OSOBY OTRZYMUJĄCE POMOC NA PODSTAWIE ART. 7 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	164	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

16. 4. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, a także rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

TABELA 34. LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PRACĄ SOCJALNĄ NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Praca socjalna	109	156	181

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

16. 5. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.¹²

Na terenie Gminy Wieprz usługa świadczona jest przez opiekunki środowiskowe, łącznie 3 etaty. Zakres świadczonych usług to: czynności higieniczno-sanitarne, zakupy artykułów żywnościowych i gospodarstwa domowego, utrzymanie czystości i porządku w pomieszczeniach użytkowanych przez podopiecznego, przygotowywanie posiłków, załatwianie spraw urzędowych, pranie i prasowanie odzieży podopiecznego, sygnalizowanie odpowiednim instytucjom potrzeb podopiecznego w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Na terenie Gminy Wieprz usługami opiekuńczymi objęto w 2019 roku 26 osób. Dane za lata 2017-2019 wskazują wzrost liczby osób objętych tymi usługami.

TABELA 35. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Usługi opiekuńcze - ogółem	14	15	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

16. 6. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+” , ŚWIADCZENIA RODZINNE, PROGRAM „ZA ŻYCIEM” I PROGRAM „DOBRY START”

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie

¹² opracowano na podstawie: <https://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoeczna/formy-udzielanej-pomocy/uslugi-opiekuncze--i--specjalistyczne-uslugi-opiekuncze/>

wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

W 2019 roku liczba pobierających świadczenie wychowawcze wyniosła 988 w okresie od stycznia do czerwca. W okresie od lipca do grudnia 2019 znacznie wzrosła liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego, w związku ze zmianą przepisów i otrzymywaniem świadczenia na każde dziecko bez względu na sytuację dochodową rodzin. W 2019 roku ogółem ze świadczenia uzupełniającego skorzystało 1512 rodzin, 2764 dzieci.

TABELA 36. LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ Z PROGRAMU RODZINA 500+ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin korzystających z 500+	1005	989	988

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Z kolei świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie, do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

TABELA 37. ŚWIADCZENIA RODZINNE W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 (LICZBA ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH W DANYM ROKU)

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Zasiłek pielęgnacyjny ogółem	2414	2485	2570
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	814	878	943
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnej osoby pow. 16 lat o znacznym stopniu niepełnosprawności	755	726	746
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie która ukończyła 75 lat	0	0	10
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	845	881	871
Świadczenie pielęgnacyjne	462	463	454
Specjalny zasiłek opiekuńczy	70	111	120
Świadczenia opiekuńcze ogółem	2946	3059	3144

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Z programu „Za życiem” w 2019 roku skorzystały 3 rodziny. Programem „Dobry Start” objęto 1218 rodzin, 1848 dzieci.

16. 7. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek dla rodzin, które posiadają troje i więcej dzieci. Jest to projekt przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w ramach którego członkowie rodzin wielodzietnych otrzymują możliwość skorzystania z niższych cen na

produkty i usługi dostępnych zarówno w placówkach publicznych, jak i u partnerów prywatnych. Od stycznia 2018 roku Karta Dużej Rodziny dostępna jest w dwóch formach, tj. plastikowej oraz elektronicznej.

Dane statystyczne w latach 2017-2019 wskazują na szybkie zwiększanie się liczby rodzin objętych Kartą Dużej Rodziny. W 2017 roku 15 rodzin skorzystało z tej formy wsparcia, a w 2019 roku 328.

**TABELA 38. KARTA DUŻEJ RODZINY W GMINIE WIEPRZ
W LATACH 2017-2019**

	I półrocze 2017 roku	II półrocze 2017 rok	I półrocze 2018 roku	II półrocze 2018 roku	I półrocze 2019 roku	II półrocze 2019 roku
Liczba rodzin, którym wydano KDR	15	36	19	40	242	328
Liczba osób, którym wydano KDR	59	153	79	173	586	838

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

16. 8. WSPARCIE DLA DZIECI DO LAT 3

Na terenie Gminy Wieprz funkcjonuje Żłobek „Misiowy Zakątek”, znajdujący się we Frydrychowicach. Żłobek realizuje Politykę Społeczną – **Wspieranie Rodziny**: podejmuje działania opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne oraz zapewnienia dzieciom wszechstronny rozwój i wzmacnia dziecięce kompetencje interpersonalne i społeczne. Czynny jest cały rok, z wyjątkiem dni wolnych ustawowo w godzinach od 7.00 do 17.00. Zajęcia realizowane są zgodnie z miesięcznymi planami pracy, dostosowanymi do wieku i rozwoju dziecka, nieodpłatnie prowadzone są zajęcia z języka angielskiego i rytmiki. Praca z dziećmi wzbogacona jest poprzez zastosowanie alternatywnych metod pracy:

- sensoplastyki, poprzez którą wspiera się samodzielność i kreatywność dziecka, pobudza wszystkie zmysły, co przyczynia się do rozwijania kompetencji interpersonalnych i intrapersonalnych,
- Montessori, która kładzie nacisk na swobodny rozwój dziecka, pobudzenie jego zmysłów, co jest warunkiem niezbędnym do powstania skojarzeń w procesie zdobywania nowych doświadczeń i wiedzy.

Na stałe organizowane są zajęcia integracyjne dla dzieci uczęszczających do placówki:

- Bal Malucha „Dzień wymarzonego bohatera”;
- Dzień Marchewki;
- Walentynki;
- cykl zajęć „My się smogu nie boimy i sobie z nim poradzimy”;
- Dzień Chłopaka;

- akcja „Mole książkowe” mająca na celu wdrażanie rodziców i dzieci w rozwijanie zainteresowań czytelniczych i propagowanie idei wymiany książek. Na okres pandemii akcja zawieszona.
- cykl zajęć „Poznajemy zawody” – zaproszenie Listonosza, Policjanta, Strażaka, Pielęgniarki, Mistrza Polski w Karate;
- spotkanie ze Świętym Mikołajem;

Podejmowane są działania integracyjne na rzecz środowiska lokalnego:

- Dzień Babci i Dziadka - spotkanie wzmacniające więzi międzypokoleniowe;
- Dzień Rodziny - największa impreza w naszej placówce połączona z rocznicą powstania żłobka;
- Uroczyste pożegnanie Absolwentów - każde dziecko na pożegnanie otrzymuje „Misiową torbę” w której, znajdują się prace plastyczne, wykonane przez okres pobytu w żłobku i dyplom ukończenia żłobka;
- konkursy i wernisaże tematyczne;
- Spotkania Wigilijne
- #GaszynChallenge – wspieranie akcji charytatywnych.

W ramach realizacji ścieżki prozdrowotnej:

- rodzice poszerzają wiedzę na temat profilaktyki zakażeń pneumokokowych, mają możliwość skorzystania z bezpłatnych szczepień przeciw pneumokokom przeprowadzonych przez Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. Św. Ludwika z Krakowa, z ramienia Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego,
- przeprowadzono badania neurorozwojowe dzieci w obecności rodzica celem m.in. wykrycia zaburzeń napięcia mięśniowego, wadliwych wad postawy,
- odbyły się warsztaty profilaktyczne „Higiena jamy ustnej u dziecka” przeprowadzone przez stomatologa;
- rodzice mają możliwość bezpłatnego szczepienia dla dziecka przeciw ospie w swoich ośrodkach zdrowia;
- prowadzono zajęcia dotyczące zdrowego trybu życia i kształtujących prawidłowe nawyki żywieniowe.

W 2018 roku, w ramach Ogólnopolskiego Konkursu dla żłobków organizowanego przez Studium Prawa Europejskiego i Instytut Badań nad Demokracją, placówka otrzymała tytułu „Bezpieczny i przyjazny żłobek”. Celem konkursu było rozwijanie aktywności małych dzieci, wdrażanie do samodzielności, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków oraz rozbudzanie ciekawości, stymulowanie wszystkich obszarów rozwoju.

Żłobek otrzymał także wyróżnienie w konkursie „Świat cyfr oczami dzieci i dorosłych”. W ramach zadania została wykonana rakieta z liczb. Każda liczba pokryta została z materiałów o różnych fakturach (np. groch, kasza). Zadanie to stymulowało zmysł dotyku oraz wzroku.

Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.

Placówka współpracuje ze Stowarzyszeniem Pomocy Bezrobotnym i Ich Rodzinom w Wieprzu w ramach, którego działa CIS. Umożliwiono odbycie stażu 1 uczestnikowi CIS, który pozwoli mu wejść na otwarty rynek pracy.

Umożliwiono odbycie praktyk 6 osobom w ramach Rządowego Programu Kursu Opiekuna w żłobku.

W 2018 roku w ramach projektu Urzędu Marszałkowskiego noszącego nazwę „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze” współfinansowanego ze środków Programu LIFE Unii Europejskiej został przekazany do żłobka oczyszczacz powietrza.

W okresie pandemii żłobek włączył się do akcji „Szycie maseczek”, które zostały przekazane do SPZOZ w Wieprzu oraz do Dziennego Domu Seniora w Wieprzu.

Ogólna liczba dzieci przebywających w żłobku w latach 2018-2020 przedstawia się następująco:

- Stan na dzień: 30.09.2018r. – 41
- Stan na dzień: 31.12.2018r. – 44
- Stan na dzień: 30.09.2019r. – 44
- Stan na dzień: 31.12.2019r. – 43
- Stan na dzień: 30.09.2020r. – 48

16.9. PROJEKTY/PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH REALIZOWANE PRZEZ GOPS

1. Tyt. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w GOPS Wieprz”

Okres: od 01-09-2019 do 28-02-2021

Numer i nazwa osi priorytetowej: II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Numer i nazwa działania: 2.5. Skuteczna pomoc społeczna

Grupa docelowa: jednostka samorządowa GOPS Wieprz, przewidywana liczba osób objętych wsparciem – 10, podmiotów – 1, cel główny: wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej, usług socjalnych w GOPS Wieprz w okresie od 01.09.2019r. do 28.02.2021r.

2. Tyt. „Sami –Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”.

Projekt realizowany jest przez Województwo Małopolskie – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie (lider projektu) wspólnie z: Gminą Wieprz, Gminą Miejską Kraków, Gminą Miasta Tarnowa, Gminą Zakliczyn oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi jako form zdeinstytucjonalizowanych.

Projekt przyczyni się do realizacji celu szczegółowego nr 3 PO WER poprzez opracowanie i przetestowanie standardu/rozwiązania w zakresie deinstytucjonalizacji, umożliwiającego osobom z różnego rodzaju sprzężonymi niepełnosprawnościami (w tym co najmniej osobom z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osobom głuchoniewidomym, osobom niewidomym z niepełnosprawnością fizyczną oraz osobom chorującym psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) niezależne życie, rozumiane jako posiadanie zdolności dokonywania wyborów i podejmowania decyzji, m. in. odnośnie miejsca zamieszkania, współmieszkańców oraz sposobu organizacji życia codziennego. Opracowany i testowany w ramach projektu standard zakłada rozwój usług świadczonych osobom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, które nie są w stanie prowadzić w pełni samodzielnego życia we własnym mieszkaniu i wymagają dodatkowych usług wspomagających ich samodzielność, świadczonych w ramach mieszkalnictwa wspomaganego.

Gmina Wieprz jest jedną z pięciu gmin województwa małopolskiego biorących udział w pilotażowym wdrożeniu standardu usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi jako form zdeinstytucjonalizowanych, opracowanym w ramach projektu. Odbiorcami wsparcia będą osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w tym co najmniej osoby z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osoby głuchoniewidome, osoby niewidome

z niepełnosprawnością fizyczną oraz osoby chorujące psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną, ich rodziny oraz otoczenie.

Projekt jest realizowany do 31.03.2023 roku.

17. INSTYTUCJE WSPARCIA SPOŁECZNEGO

GMINNY ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY TYPU B – działa od 2004 roku. Jest przeznaczony dla 25 osób z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia, częściowo zaburzonych psychicznie i z innymi sprzężeniami (niepełnosprawność fizyczna, zespół Downa, porażenie mózgowie, schorzenia neurologiczne, itp.) Obecnie podopiecznymi są mieszkańcy Gminy Wieprz, Andrychów i Osiek. Zajęcia w Domu prowadzi wykwalifikowana kadra tj. pracownicy socjalni, terapeuci, psycholog, koordynator ds. osób niepełnosprawnych, opiekun. Formy prowadzonej działalności to: trening umiejętności społecznych (kształtowanie i utrwalanie podstawowych zasad działania w sytuacjach dnia codziennego), terapia zajęciowa (prowadzenie zajęć z podopiecznymi, które pomagają w nabywaniu i utrwalaniu zdolności plastycznych, krawieckich, manualnych - wykonywanie różnorodnych prac z gliny, gipsu, a także wyszywanie, haftowanie), poradnictwo psychologiczne - zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, zajęcia z koordynatorem ds. mediacji i wsparcia, rehabilitantem osób niepełnosprawnych intelektualnie, zajęcia edukacyjno-relaksacyjne (muzykoterapia, gry, zabawy edukacyjne), wyjazdy do kina, wycieczki krajoznawcze, udział w imprezach kulturalnych odbywających się na terenie gminy, wyjścia do restauracji z okazji Świąt Wielkanocnych czy Bożego Narodzenia, cykliczne spotkania w Bibliotece Publicznej w Wieprzu, kontynuacja dobrej współpracy z rodzinami podopiecznych, opiekunami, kuratorami, placówkami pomocowymi, utrwalanie w świadomości społecznej dobrego wizerunku osób niepełnosprawnych intelektualnie.

KLUB SENIOR +S – to klub samopomocy finansowany z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach Programu Senior + . W Gminie Wieprz funkcjonuje on w 5 miejscowościach: Wieprz, Frydrychowice, Przybradz, Nidek i Gierałtowice. Celem Klubu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym osób starszych, w wieku 60+. W latach 2018-2020 liczba uczestników wyniosła 150.

DZIENNY DOM SENIORA W WIEPRZU - Dom przeznaczony dla 20 osób, funkcjonujący od stycznia 2020 roku. W 2020 roku liczba uczestników wyniosła 20. Dzienny Dom Pomocy finansowany z ogólnopolskiego programu SENIOR+, jest placówką prowadzoną przez Stowarzyszenie

Pomocy Bezrobotnym i Ich Rodzinom Nadzieja z siedzibą w Wieprzu. Realizacja projektu pozwala zapewnić dzienną opiekę i aktywizację dla osób powyżej 60 roku życia, które spełniają kryteria formalne udziału we wsparciu. Przyczynia się to do polepszania funkcjonowania osób starszych i ich rodzin. Placówka zapewnia wsparcie, które umożliwi pozostawanie osób starszych jak najdłużej w ich miejscu zamieszkania i stanowi istotne wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, a także funkcjonowaniu ich rodzin. Pozwala pracującym opiekunom rodzinnym na realizację pracy zawodowej, a niepracującym z powodu konieczności opieki nad członkiem rodziny, może pozwolić na uaktywnienie zawodowe. Opieka nad osobami starszymi dostosowana jest w każdym wymiarze do ich potrzeb. Prowadzi do ograniczenia wykluczenia społecznego oraz do poprawy stanu zdrowia. Świadczenia są prowadzone w zakresie usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych (pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz opieka higieniczna, pielęgnacja), usług aktywizująco-usprawniających (poprawa pamięci, rozwijanie zainteresowań uczestników, wyrabianie nowego spojrzenia na świat, zajęcia poprawiające sprawność fizyczną i ruchową, poczucia rytmu i harmonii itd.), usług wspomagających (udzielanie informacji, edukacji, wsparcia i poradnictwa, zarówno dla uczestników, jak i ich rodzin. pomoc w załatwianiu wizyt u lekarza, współpraca ze służbami medycznymi).

MIESZKANIE CHRONIONE – działa od 2019 roku, jest to mieszkanie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, tym co najmniej osoby z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osoby głuchoniewidome, osoby niewidome z niepełnosprawnością fizyczną oraz osoby chorujące psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną, ich rodziny oraz otoczenie. Wsparcie świadczone jest przez specjalistów jak m.in. pracownik socjalny, psycholog, doradca zawodowy, tłumacz języka migowego, trener, koordynator mieszkalnictwa wspomagane. W 2019 i 2020 roku z mieszkania skorzystały 2 osoby.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WIEPRZU - prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Bezrobotnym i Ich Rodzinom „Nadzieja”. Działalność CIS opiera się na reintegracji społecznej i zawodowej osób w trudnej sytuacji. Centrum pomaga w aktywizacji zawodowej i przeciwdziałaniu społecznemu wykluczeniu osobom dotkniętym wykluczeniem społecznym poprzez szkolenia zawodowe, warsztaty poruszania się po rynku pracy, szkolenia komputerowe, wsparcie psychologa i pracownika socjalnego i doradcy zawodowego.

CZEŚĆ III

PROGNOZA ZMIAN

18. PROGNOZA ZMIAN

W wyniku realizacji zadań wynikających z celów i przedsięwzięć określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych prognozuje się osiągnięcie następujących zmian w obszarze polityki społecznej na terenie Gminy Wieprz do roku 2030:

- podejmowane będą działania dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności dla osób starszych, samotnych, długotrwale lub przewlekle chorych i niepełnosprawnych, których liczba z roku na rok zwiększa się
- w związku z dalszym wzrostem liczby osób starszych i niepełnosprawnych będą podejmowane działania zarówno w obszarze opieki jak i aktywizacji osób w podeszłym wieku,
- stale monitorowana będzie sytuacja demograficzna gminy,
- podejmowane będą liczne działania na rzecz rodzin z dziećmi,
- podejmowane będą działania dla rodzin z problemami bezradności opiekuńczo-wychowawczej – w tym realizacja zadania asystenta rodziny, pomoc dzieciom
- podejmowane będą działania w celu poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy,
- podejmowane będą działania skierowane dla osób doznających przemocy, w tym szczególnie dla kobiet i dzieci;
- prowadzona będzie w placówkach oświatowych i na terenie gminy profilaktyka antyalkoholowa i antynarkotykowa, podejmowana będzie współpraca instytucjonalna w ramach działań profilaktycznych tj. placówki oświatowe, kulturalne, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- podejmowana będzie współpraca pomiędzy samorządami lokalnymi, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi

19. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów bądź całej strategii, tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację strategii należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu w celu ocenienia strategii, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania¹³.

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

- 1) kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
- 2) zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
- 3) kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
- 4) poznawanie mechanizmów programów i projektów¹⁴.

Realizacja działań przewidzianych w celach operacyjnych niniejszej strategii odbywać się będzie w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych gminy. Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, o których mowa w niniejszym dokumencie, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji strategii.

W ramach struktury Ośrodka Pomocy Społecznej zostanie powołany Zespół ds. Strategii. Zespół wdrażający Strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku w celu oceny poziomu wdrożenia poszczególnych celów i kierunków działań zawartych w niniejszym dokumencie.

¹³ T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.

¹⁴ Tamże, str. 11

CZEŚĆ IV
CZEŚĆ STRATEGICZNA

20. CEL GENERALNY I CELE STRATEGICZNE

W wyniku przeprowadzonych analiz przyjęto następujące cele strategiczne:

- Cel strategiczny 1: doskonalenie systemu wsparcia dla osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych
- Cel strategiczny 2: tworzenie sprzyjających warunków rozwoju dla rodzin z dziećmi,
- Cel strategiczny 3: zintegrowany system pomocy społecznej,
- Cel strategiczny 4: doskonalenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ramach celów strategicznych przyjęto następujące kierunki działań:

Cel strategiczny 1: doskonalenie systemu wsparcia dla osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych:

- Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy
- Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Cel strategiczny 2: tworzenie sprzyjających warunków rozwoju dla rodzin z dziećmi

- Budowanie systemu wsparcia materialnego dla rodzin

Cel strategiczny 3: zintegrowany system pomocy społecznej

- Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych
- Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społecznej i zawodowej
- System wsparcia na rzecz osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu
- Prowadzenie działań z zakresu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz uzależnionych od alkoholu i narkotyków
- Zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej.

Cel strategiczny 4: doskonalenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy:

- System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych

21. CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘCIA, WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH, PODMIOTY ODPOWIEDZIAŁEN ZA REALIZACJĘ, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, NAKŁADY FINANSOWE I HARMONOGRAM REALIZACJI

CEL I: DOSKONALENIE SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB STARSZYCH, DŁUGOTRWALE CHORYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH						
KIERUNKI DZIAŁAŃ	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	ŹRÓDŁO WERYFIKACJI	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI
STAŁY MONITORING SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ GMINY	DIAGNOZOWANIE LICZBY OSÓB STARSZYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE CHORYCH	LICZBA PRZEPROWADZONYCH DIAGNOZ	RAPORT Z MONITORINGU	URZĄD GMINY, JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY, GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	RAZ W ROKU
ROZWIJANIE FORM WSPARCIA I POMOCY NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	ZAPEWNIENIE WSPARCIA MATERIALNEGO DLA OSÓB STARSZYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE CHORYCH	LICZBA RODZIN, W KTÓRYCH FUNKCJONUJĄ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE I DŁUGOTRWALE CHORE, WSPIERANE PRZEZ SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	MRPIPS SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE I ROCZNE Z UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ - PIENIĘŻNEJ W NATURZE I USŁUGACH	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
	ZAPEWNIENIE MIEJSC W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	LICZBA OSÓB SKIEROWANYCH DO DPS	MRPIPS SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE I ROCZNE Z UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ - PIENIĘŻNEJ W NATURZE I USŁUGACH	GOPS, JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA W ZALEŻNOŚCI OD POTRZEB

	ZAPEWNIENIE WSPARCIA OSOBOM STARSZYM/NIEPEŁNOSPRAWNYM W POSTACI USŁUG OPIEKUNCZYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTYCH WSPARCIEM	MRPIPS SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE I ROCZNE Z UDZIEŁONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ - PIENIĘŻNEJ W NATURZE I USŁUGACH	GOPS, JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA W ZALEŻNOŚCI OD POTRZEB
	ZAPEWNIENIE AKTYWNEGO UDZIAŁU OSOBOM STARSZYM W ŻYCIU KULTURALNYM	LICZBA ORGANIZACJI, KTÓRE ZAPEWNIĄ OSOBOM STARSZYM UDZIAŁ W ŻYCIU KULTURALNYM	LICZBA JEDNOSTEK WSPÓŁPRACUJĄCYCH	BIBLIOTEKA PUBLICZNA, KLUB SENIOR PLUS, GMINNY OŚRODEK KULTURY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA W ZALEŻNOŚCI OD POTRZEB
CEL II: TWORZENIE SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW ROZWOJU DLA RODZIN Z DZIEĆMI						
KIERUNKI DZIAŁAŃ	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	ŹRÓDŁO WERYFIKACJI	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI
BUDOWANIE SYSTEMU WSPARCIA MATERIALNEGO DLA RODZIN	REALIZACJA PROGRAMÓW WSPARCIA MATERIALNEGO RODZIN NP. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY, RODZINA 500+, PROGRAM „ZA ŻYCIEM”	LICZBA ŚWIADCZEŃ Z PROGRAMU „RODZINA 500+”	SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z WYKONYWANIA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA W ZALEŻNOŚCI OD POTRZEB
		LICZBA WYDANYCH KART DUŻEJ RODZINY	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ART.19 PKT 1-5 USTAWY Z DNIA 5 GRUDNIA 2014 ROKU O KARCIE DUŻEJ RODZINY	URZĄD GMINY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA W ZALEŻNOŚCI OD POTRZEB

		LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PROGRAMEM "ZA ŻYCIEM"	KWARTALNE SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z WYKONYWANIA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA W ZALEŻNOŚCI OD POTRZEB
	KONTYNUACJA FUNKCJONOWANIA MIESZKANIA CHRONIONEGO	LICZBA OSÓB W MIESZKANIACH CHRONIONYCH	SPRAWOZDANIE	URZĄD GMINY,	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
CEL III ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ						
KIERUNKI DZIAŁAŃ	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	ŹRÓDŁO WERYFIKACJI	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI
DIAGNOZOWANIE I MONITOROWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	MONITOROWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	LICZBA RAPORTÓW Z MONITORINGU	RAPORT Z MONITORINGU	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	RAZ W ROKU
WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I/LUB PODMIOTAMI DZIAŁAJĄCYMI W OBSZARZE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I ZA-WODOWEJ	WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ WSPIERANIA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	LICZBA PODMIOTÓW, Z KTÓRYMI ZAWARTO POROZUMIENIE I/LUB PODPISANO LIST INTENCYJNY O WSPÓŁPRACY	POROZUMIENIE/LIST INTENCYJNY	URZĄD GMINY, JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
SYSTEM WSPARCIA NA RZECZ OSÓB UBOGICH I PODLEGAJĄCYCH WYKLUCZENIU SPOŁECZ-NEMU	REALIZACJA PRACY SOCJALNEJ PRZEZ PRACOWNIKÓW GOPS NA RZECZ OSÓB WYKLUCZONYCH SPOŁECZNIE	LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PRACĄ SOCJALNĄ	MRPIPS SPRAWOZDANIE PÓLROCZNE I ROCZNE Z UDZIELO-NYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ -	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA

	MINIMALIZOWANIE SKUTKÓW UBÓSTWA POPRZEZ SYSTEMATYCZNĄ POMOC RZECZOWĄ I FINANSOWĄ REALIZOWANĄ PRZEZ GOPS	LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU UBÓSTWA	MRPIPS SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE I ROCZNE Z UDZIEŁONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU WSPARCIA DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW	OPRACOWANIE I REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE	LICZBA PROGRAMÓW	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	REALIZACJA - PRACA CIĄGŁA, PROGRAM OPRACOWYWANY RAZ NA 5 LAT
	OPRACOWYWANIE I REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	LICZBA PROGRAMÓW	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU	URZĄD GMINY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	REALIZACJA - PRACA CIĄGŁA, PROGRAM OPRACOWYWANY RAZ NA ROK
	OPRACOWYWANIE I REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	LICZBA PROGRAMÓW	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU	URZĄD GMINY	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	REALIZACJA - PRACA CIĄGŁA, PROGRAM OPRACOWYWANY RAZ NA ROK
	ZAPEWNIENIE SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OSOBOM Z PROBLEMEM UZALEŻNIEŃ ORAZ OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY W RODZINIE	LICZBA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE OBJĘTYCH PORADNICTWEM	SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GOPS, SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	URZĄD GMINY, GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY RODZINIE DYSFUNKCYJNEJ	OPRACOWANIE I REALIZACJA 3 - LETNIEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	LICZBA PROGRAMÓW	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PROGRAM OPRACOWYWANY RAZ NA 3 LATA
	REALIZACJA PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ PROGRAMU W ZAKRESIE DOŻYWIANIA	LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM DOŻYWIANIA	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"	URZĄD GMINY, GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA

	ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO SPECJALISTÓW Z ZAKRESU PRACY Z RODZINĄ NIEWYDOLNĄ OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZO (ASYSTENT RODZINY)	LICZBA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM ASYSTENTA RODZINY	SPRAWOZDANIE OPS Z REALIZACJI ZADAŃ USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	URZĄD GMINY, GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
CEL IV: DOSKONALENIE SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY						
KIERUNKI DZIAŁAŃ	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	ŹRÓDŁO WERYFIKACJI	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI
SYSTEM WSPARCIA NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH	PRACA SOCJALNA Z OSOBAMI/RODZINAMI W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM BEZROBOCIA I KTÓRE ZOSTAŁY OBJĘTE WSPARCIEM GOPS	LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ GOPS Z POWODU BEZROBOCIA	MRPIPS SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE I ROCZNE Z UDZIOŁOWYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ - PIENIĘŻNEJ W NATURZE I USŁUGACH	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
	WSPÓŁPRACA Z POWIATOWYM URZĘDEM PRACY NAS RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH ORAZ POSZUKUJĄCYCH PRACY	LICZBA JEDNOSTEK WSPÓŁPRACUJĄCYCH Z GOPS W RAMACH DZIAŁAŃ NA RZECZ BEZROBOTNYCH	LICZBA JEDNOSTEK WSPÓŁPRACUJĄCYCH	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA
	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, KTÓRE DZIAŁAJĄ NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH	LICZBA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	SPRAWOZDANIE	GOPS	BUDŻET PAŃSTWA, BUDŻET GMINY, ŚRODKI CELOWE FUNDUSZY KRAJOWYCH, FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ, INNE ŹRÓDŁA	PRACA CIĄGŁA

22. RAMY FINANSOWE

Ramy finansowe w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych określają szacunkowy limit środków, które gmina zamierza przeznaczyć na realizację zadań. Ramy finansowe zawarte w budżecie Gminy Wieprz będą aktualizowane w oparciu o dostępne środki budżetu.

Ponadto przewiduje się możliwość pozyskiwanych środków zewnętrznych np. funduszy krajowych, Unii Europejskiej, przy czym możliwość zewnętrznego wsparcia zależeć będzie od wielkości środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce, zasad podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa, zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla Gminy Wieprz w sferze społecznej.

CELE STRATEGICZNE	CEL STRATEGICZNY 1 - DOSKONALENIE SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB STARSZYCH, DŁUGOTRWALE CHOROZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	CEL STRATEGICZNY 2 TWORZENIE SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW ROZWOJU DLA RODZIN Z DZIEĆMI	CEL STRATEGICZNY 3 - ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	CEL STRATEGICZNY: 4 - DOSKONALENIE SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY
	Kwota			
2021 rok	1 550 000	21 550 000	1 500 000	100 000
2022 rok	1 565 500	21 765 500	1 515 000	101 000
2023 rok	1 581 155	21 983 155	1 530 150	102 010
2024 rok	1 596 967	22 202 987	1 545 452	103 030
2025 rok	1 612 936	22 425 016	1 560 906	104 060
2026 rok	1 550 001	22 649 267	1 576 515	105 101
2027 rok	1 565 501	22 875 759	1 592 280	106 152
2028 rok	1 581 156	23 104 517	1 608 203	107 214
2029 rok	1 596 968	23 335 562	1 624 285	108 286
2030 rok	1 612 937	23 568 918	1 640 528	109 369

23. SPIS TABEL, WYKRESÓW

TABELA 1. POWIERZCHNIA UŻYTKOWA (HA) GMINY WIEPRZ -----	14
TABELA 2. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019-----	15
TABELA 3. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ WG MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA W LATACH 2017-2019 -----	15
TABELA 4. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH W LATACH 2017-2019 -----	16
TABELA 5. URODZENIA, ZGONY I PRZYROST NATURALNY W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	18
TABELA 6. MIGRACJE WEWNĘTRZE, ZEWNĘTRZE I ZAGRANICZNE W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2018-2019-----	19
TABELA 7. PLACÓWKI OŚWIATOWE NA TERENIE GMINY WIEPRZ -----	21
TABELA 8. MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY WIEPRZ W LATACH 2018-2019 -----	22
TABELA 9. UDZIAŁ GOK W WIEPRZU W PROJEKTACH FINANSOWANYCH ZE ŚRODÓW ZEWNĘTRZNYCH W LATACH 2018-2019 -----	25
TABELA 10. LICZBA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, W LATACH 2017-2019-----	26
TABELA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, WG WIEKU W LATACH 2017-2019 -----	26
TABELA 12. LICZBA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY WIEPRZ ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W LATACH 2017-2019 -----	27
TABELA 13. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZE WZGLĘDU NA STOPIEŃ I SYMBOL NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2018-2019-----	30
TABELA 14. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA ZE WZGLĘDU NA WIEK I SYMBOL NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2018-2019 -----	31
TABELA 15. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ DLA OSÓB PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZAMIESZKAŁYCH W GMINIE WIEPRZ ZE WZGLĘDU NA WIEK I SYMBOL NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2018-2019 -----	32
TABELA 16. LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ SYMBOLI PRZYCZYŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2018-2019 32	
TABELA 17. LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA, ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ SYMBOLI PRZYCZYŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2018-2019 33	
TABELA 18. FUNKCJONOWANIE ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH DO SPRAW PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017 – 2019 -----	34
TABELA 19. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ W FORMIE PORADNICTWA W LATACH 2017 -2019 W GMINIE WIEPRZ -----	35
TABELA 20. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROCEDURĄ „NIEBIESKIE KARTY” W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	35
TABELA 21. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	37
TABELA 22. PUNKT KONSULTACYJNO – INFORMACYJNY W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 38	
TABELA 23. LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG ASYSTENTA RODZINY W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	40
TABELA 24. LICZBA RODZIN, KTÓRYM GOPS UDZIELIŁ WSPARCIA Z POWODU BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO W LATACH 2017-2019 -----	40
TABELA 25. FORMY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017- 2019-----	41
TABELA 26. DZIECI PRZEBYWAJĄCE W RODZINNYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ POZA TERENEM GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019-----	41

TABELA 27. WYBRANE RODZAJE PRZESTĘPSTW NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2018 -2019 W PODZIALE NA PRZESTĘPSTWA WSZCZĘTE I STWIERDZONE -----	42
TABELA 28. UDZIAŁ PROCENTOWY (%) RODZIN KORZYSTAJĄCYCH ZE WSPARCIA GOPS W WIEPRZU, ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ OSÓB W RODZINIE W LATACH 2017-2019-----	44
TABELA 29. LICZBA ORAZ UDZIAŁ PROCENTOWY RODZIN Z DZIEĆMI KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019-----	45
TABELA 30. LICZBA DZIECI W RODZINACH NIEPEŁNYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM GOPS WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	46
TABELA 31. LICZBA RODZIN EMERYTÓW I RENCISTÓW OBJĘTYCH WSPARCIEM GOPS W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	47
TABELA 32. POWODY PRZYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	47
TABELA 33. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” ORAZ „POSILEK W SZKOLE LUB W DOMU” W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	49
TABELA 34. LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PRACĄ SOCJALNĄ NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019-----	50
TABELA 35. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI NA TERENIE GMINY WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	50
TABELA 36. LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ Z PROGRAMU RODZINA 500+ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	51
TABELA 37. ŚWIADCZENIA RODZINNE W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 (LICZBA ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH W DANYM ROKU) -----	51
TABELA 38. KARTA DUŻEJ RODZINY W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019-----	52
WYKRES 1. MODELE STRUKTURY LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I WIEKU (PIRAMIDY WIEKU I PŁCI)---	17
WYKRES 2. RODZINY OBJĘTE POMOCĄ SPOŁECZNĄ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	44
WYKRES 3. LICZBA RODZIN Z DZIEĆMI KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	45
WYKRES 4. LICZBA RODZIN NIEPEŁNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019 -----	46
WYKRES 5. LICZBA RODZIN EMERYTÓW I RENCISTÓW KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE WIEPRZ W LATACH 2017-2019-----	46

